

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/196-342 / 2895

Ankara

5 / 7 / 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

1/302

1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	—
Esas Kom.	Plan ve Bütçe
Tarih	8.7.1999 1/464
K. Md.	K.D.Bşk. <i>B.Ö.</i>
BAŞKAN	<i>M. Bulut</i>

2

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/ 101-889 /1715

Ankara
25/4/1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 28/3/1996 tarihinde kararlaştırılan "1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Komisyon	- Plan ve Bütçe
TARİHİ	2.5.1996 1/303
K. M.İ.	13. K. D. B. O. Q.
BAŞKAN	

Not : Verilecek cevaplarda Daire adının, yazı tarih ve sayısının açıklanması.

GENEL GEREKÇE

Bilindiği üzere, Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu Arasında Bir Ortaklık Yaratın Ankara Anlaşması 12 Eylül 1963 tarihinde imzalanmış, 4.2 1964 tarih ve 397 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunmuş ve 22.10.1964 tarih ve 6/3820 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanarak 1 Aralık 1964 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Sözkonusu anlaşmanın 2 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkralarında; anlaşmanın amaçlarına ulaşmak için 3,4 ve 5 inci maddeler uyarınca zaman içerisinde bir Gümrük Birliği kurulacağı ve ortaklığın, hazırlık dönemi, geçiş dönemi ve son dönem adı verilen safhadan sonra sağlanacağı belirtilmektedir.

Anlaşmanın 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrası; Tarafların geçiş dönemi içerisinde karşılıklı ve dengeli yükümlülüklerle dayalı olarak, aşamalı bir şekilde gümrük birliği kuracakları ve ortaklığın iyi işlemesi, bunun gerektirdiği ortak tedbirlerin geliştirilmesi için ekonomik politikalarını uyumlaştıracaklarını hükme bağlamıştır.

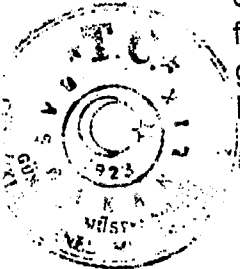
Yukarıda sözü edilen geçiş döneminin gerçekleşme şartları, usulleri, sıra ve süreleri ile ilgili hükümlerini tespit etmek üzere 23 Kasım 1970 tarihinde Brüksel'de imzalanmış bulunan Katma Protokol ise, 22.7.1971 tarih ve 1448 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunmuş ve 21.12.1972 tarih ve 7/5476 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanarak 1 Ocak 1973 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözkonusu Protokolün 10 ve 11 inci maddeleri ile geçiş döneminin, Protokolün yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 22 yıl sürmesi öngörülmüştür. Buna göre, Toplulukta serbest dolaşım halinde olan ve Protokol kapsamında bulunan ürünlerin Türkiye'ye ithalinde alınan gümrük vergilerinin belli bir süre içinde sıfırlanması; bazı ürünlerin 12 yıl, bazı ürünlerin ise 22 yıl içinde gümrük vergilerinin sıfırlanması hedeflenmiştir. Topluluk ise, Türk sanayi ürünlerinin ithalatından geçiş döneminin başladığı tarihten itibaren gümrük vergisi almamaktadır. Bahse konu geçiş dönemi 31.12.1995 tarihinde tamamlanmıştır.

Katma Protokolün 6 ncı maddesi; geçiş dönemi içerisinde tarafların gümrük konusundaki kanun, yönetmelik ve idari tasarruflarını, birbirine yakınlaştıracaklarını hükme bağlamıştır.

Son olarak, Avrupa Birliği - Türkiye Ortaklık Konseyi tarafından 06.03.1995 tarihinde kabul edilen, taraflar arasında sağlanacak gümrük birliğinin esaslarını içeren Kararın 26 ncı maddesinde aşağıdaki husus hükme bağlanmıştır:

"Bu Kararın yürürlüğe giriş tarihinde, Türkiye, Topluluk Gümrük Kodunu oluşturan (EEC) 2913/92 sayılı ve 12 Ekim 1992 tarihli Konsey Yönetmeliği ile onun uygulama hükümlerini belirleyen (EEC) 2454/93 sayılı ve 2 Temmuz 1993 tarihli Komisyon Yönetmeliğini temel alan aşağıdaki konulara ait hükümleri benimseyecektir:

- a) Eşyanın menşei
- b) Eşyanın gümrük kıymeti
- c) Gümrük Birliği Bölgesine gelen eşyanın gümrüğe sunulması
- d) Gümrük beyanı
- e) Serbest dolaşıma giriş
- f) Askıya alma düzenlemeleri ve ekonomik etkili gümrük işlemleri
- g) Eşyanın dolaşımı
- h) Gümrük yükümlülüğü

ile yaptığı tercihli tarife anlaşmalarında yer alan tercihli tarife uygulamalarını; Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını; bazı eşyaya koşullu olarak uygulanacak gümrük vergileri muafiyeti veya indirimi ile ilgili uygulamaları kapsadığı belirtilmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrasında, ikinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen tarife uygulamalarının belirli bir ithalat hacmi ile sınırlandırılması halinde, tarife kotalarının söz konusu olduğu durumlarda tespit edilen ithalat hacmi sınırına ulaşıldığında; tarife tavanlarının söz konusu olduğu durumlarda da Bakanlar Kurulu Kararı ile sona ereceği belirtilmekte ve "eşyanın tarife pozisyonu" kavramına açıklık getirilmektedir. Buna göre, söz konusu deyimden, yürürlükteki hükümlere uygun olarak bir eşyanın girmesi gereken Türk Gümrük Tarife Cetvelinin veya ikinci fıkranın (b) bendinde öngörülen diğer bir alt pozisyonu ile tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve özel alanlara ait eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması amacıyla Bakanlar Kurulu Kararı ile oluşturulan bir diğer cetvelin alt pozisyonunun saptanması anlaşılabacaktır.

Dördüncü fıkra ise mahiyeti nedeniyle veya nihai kullanım amacına bağlı olarak, tarife kotaları kapsamında olsa dahi, bazı eşyanın gümrük vergilerinden indirim veya şartlı muafiyete tabi tutulacağı hallerin Bakanlar Kurulunca belirleneceği hükme bağlanmıştır.

✓ Madde 4- Türkiye'nin Avrupa Birliği ile sağlayacağı gümrük birliğinin bir sonucu olarak, trafik sapmalarının önlenmesi bakımından, aynı muafiyet ve istisna hükümlerinin her iki tarafın mevzuatında benzer şekilde yer alması gerekmektedir. Avrupa Birliğinin Ortak Gümrük Kodunda, bu maddenin benzeri bir hüküm yer almakta; muafiyet ve istisnaya ilişkin ayrıntılı düzenlemeler ise ayrı yönetmeliklerle yürürlüğe konulmuş bulunmaktadır. Böylece, ekonomik ihtiyaçların gerektirdiği şekilde muafiyet düzenlemeleri yapmak ve bu düzenlemeleri sür'atle yürürlüğe koymak mümkün olabilmektedir. Bu bakımdan, Avrupa Birliğinde değişen muafiyet ve istisna hükümlerinin, kısa bir süre içinde Türk Gümrük Mevzuatına yansıtılması için, 1615 sayılı Kanunun 7 inci maddesinde yapılan değişiklik ile bu konuda düzenleme yapma yetkisi Bakanlar Kuruluna bırakılmıştır.

Maddenin devamında Cumhurbaşkanlığının zat ve ikametgahı için gelen eşya ile milli güvenliğin sağlanması konusunda görevli kuruluşların ithal edecekleri eşyanın gümrük vergilerinden muaf olduğu belirtilmiştir.

✓ Madde 5- 1615 sayılı Gümrük Kanununun 14 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile gümrük hattı ve gümrük bölgesi yeniden tanımlanmıştır. Buna göre gümrük hattı Türkiye siyasi sınırlarıdır. Türkiye gümrük bölgesi ise Türkiye Cumhuriyeti topraklarını kapsar. Türkiye kara suları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgesine dahildir.

✓ Madde 6- 1615 sayılı Kanunun 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunla yürürlükten kaldırılan "Damping" başlıklı 21 inci maddesi, "Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması" başlığı altında yeniden düzenlenerek, bu konudaki yasal boşluk giderilmiştir.

Madde hükmüne göre, Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması mevzuatı gereğince, marka, coğrafi işaret, endüstriyel tasarım, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamına giren haklar ile ilgili olarak hak sahibinin haklarına tecavüz eder mahiyetteki

eşyanın gümrük işlemleri, hak sahibinin talebi üzerine veya sözkonusu eşyanın sahte markalı ya da telif hakkına tabi taklit mal tarifine uyduğuna ilişkin açık deliller olması halinde re'sen gümrük idareleri tarafından geçici olarak durdurulacaktır. Bu durumda, gümrük idareleri, olayın özelliğine göre ithalatçının veya kamunun hakkını güvenceye almak ve suistimalleri önlemek amacıyla, başvuru sahibinden teminat isteyebilecektir. Başvurunun kabul edildiği tarihte şikayet konusu eşya serbest dolaşıma girmiş ise, başvurunun gümrük idaresince kabul edilmesi, sözkonusu eşyanın gereğince muayene edilmeden ithaline izin verildiği gerekçesiyle hak sahibine tazminat hakkı doğurmayacaktır. Böylece, tazminat talebi ile karşı karşıya kalınacağı endişesi ile tüm ithal eşyasının gümrüklerde gereksiz yere muayeneye tabi tutulması önlenmiş olmaktadır. Durdurma kararının hak sahibine tebliğinden itibaren on gün içinde esas hakkında yetkili mahkemede dava açılmaz veya mahkemeden tedbir niteliğinde karar alınmazsa, eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılacaktır. Maddenin devamında, sözkonusu eşyanın nasıl imha edileceği belirtilmekte ve yolcu eşyası ile posta kolileriyle gönderilen ticari mahiyette olmayan eşyanın bu madde hükümlerine tabi tutulmayacağı belirtilmektedir.

✓ Madde 7- Gümrük Kanununun 23 üncü maddesinin 2 nci fıkrasına göre, yerli mamul ve mahsullerimizde kullanılmak üzere ve bunların yabancı menşeli olduğunu gösterecek veya sandıracak, üzerleri yabancı dille basılı veya yazılı her türlü boş zarf, şerit, etiket, damga ve benzeri eşyanın (ihracatta kullanılacak olanlar hariç) Türkiye'ye ithali yasaktır. Ancak, Türk sanayisinde meydana gelen gelişmelerin bir sonucu olarak, Türk firmaları ile yabancı firmalar arasında işbirliği olanakları artmakta; bu firmalar arasında lisans, royalti veya patent anlaşmaları imzalanmaktadır. Sözkonusu anlaşmalar kapsamında yurtdışından gönderilen etiket veya damgaların sahteliği ileri sürülemeyeceğinden, bu kapsamda gönderilen eşyanın yurda sokulabilmesi amacıyla, 23 üncü maddeye 7 nci maddede yeralan ibare eklenmiştir.

✓ Madde 8- Çağdaş devlet anlayışında, ekonominin kendi kurallarına göre işlemesi ve devletin mümkün olduğu kadar ekonomiye müdahale etmemesi ilkesi benimsenmiştir. Bu yaklaşım, devletlerin sahip oldukları ekonomik kuruluşları özelleştirmeleri ve bunların verimlilik ilkesine göre ekonomiye entegre olmaları yönünde gelişmektedir. Dünyada bir hayli yaygın olan özelleştirme politikası ülkemiz tarafından da benimsenmiş ve uygulamaya konulmuştur.

Diğer taraftan, tekelci piyasa ekonomilerinden serbest piyasa ekonomilerine doğru hızlı bir geçiş yaşanmakta ve tekelliliği önlemeyi amaçlayan anti-tekelleştirme ve anti-tröleştire yasaları bütün gelişmiş sanayi ülkeleri tarafından benimsenmektedir.

1615 sayılı Gümrük Kanununun 51 inci maddesinde, yabancı memleketlerden getirilen eşyanın orada sundurma ve antrepoculuk hizmetleri kanunen tekeline verilmiş bir işletme var ise o işletmelerin sorumluluğu altındaki yerlere konulacağı belirtilmekte idi. Maddenin yeni düzenlenmiş halinde, serbest dolaşımda olmayan eşyanın geçici depolama yerlerine veya gümrükçe uygun görülecek yerlere konulacağı belirtilmiş; geçici depolama yerlerinin şekil ve niteliklerini belirlemeye, buraların açılması ve işletilmesi konusunda izin vermeye ve gerektiğinde buralara konulacak eşya için teminat istemeye Müsteşarlığın yetkili olduğu ifade edilmiş; böylece, tekelleştirme yaklaşımlar sonucu oluşan sundurma işletme tekeline sahip kuruluşların bu statülerine son verilmiştir.

Maddenin ikinci fıkrasında, geçici depo işleticilerinin en çok 3 gün içinde geçici depoya alınan eşyanın manifesto veya manifesto yerine geçen belgelerdeki bilgilere

7

uygun olarak düzenleyecekleri Geçici Depo Giriş Listesini ilgili gümrüğe verecekleri belirtilmekte; yolcu beraberinde getirilen eşya ile gümrüğe sunulmaksızın bir gümrük rejimine tabi tutulacak eşya veya hacimleri, ağırlıkları ve cinsleri itibariyle geçici depolama yerlerine konulmaksızın geldiği taşıt üstünde işleme tabi tutulacak eşya hakkında düzenlemeler yapmaya Müsteşarlığın yetkili olduğu ifade edilmektedir.

Keza, aynı maddenin üçüncü fıkrasında, geçici depolanan eşya ile ilgili bir işlem veya kullanım tayin edilmesi için bağlayıcı süreler belirlenmiştir. Buna göre, eşyanın geçici depolama yerlerine konuluş tarihinden itibaren iki ay içinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesi ve gümrük işlemlerinin tamamlanması gerekli görülmüştür. Koşulların gerektirmesi halinde bu süreler uzatılabilecek veya kısaltılabilecektir. Paragrafın devamında yolcu beraberinde getirilip gümrüğe sunulan eşyanın gümrük ambarlarına konulmasından sonra buralarda 3 ay süreyle muhafaza edilebileceği; bu süre içinde eşyaya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmemesi halinde ve eşyanın herhangi bir adli veya idari takibata konu olmaması halinde tasfiye olacağı belirtilmiştir.

✓ Madde 9- Bu maddede yapılan düzenleme ile 1615 sayılı Kanunda Giriş Rejimi olarak yer alan ayırım bir önceki maddenin başına alınarak ayırım başlığı "Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi" olarak değiştirilmiş ve ayrıma 53 üncü madde yerine 52 nci maddeden başlanılmıştır.

Bir eşyanın serbest dolaşıma girebilmesi için ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahakkuk ve tahsili veya muafiyet hükümlerinin uygulanması ile mümkün bulunduğu hususu, madde metninde yer almaktadır.

Kanunda eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin tüm hükümlerin uygulanmasında esas alınacak tarihin, beyannamenin gümrük idarelerince tescil edildiği tarih olduğu esasa bağlanmıştır. Bunun bir istisnası olarak, gümrük vergilerinin serbest dolaşıma giriş beyanının kabul tarihinden sonra, fakat eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin ödenmesinden önce indirilmesi halinde, beyan sahibinin lehine olan oranın uygulanmasına bu madde ile imkan tanınmaktadır. Ancak, beyan sahibinin kendi iradesi ile gecikmesinden dolayı gümrük işlemlerinin tamamlanmaması halinde, bu hüküm uygulanmayacaktır.

Bazı durumlarda bir konişmento içeriği eşya yüzlerce gümrük tarife pozisyonuna girmekte; ancak, eşyanın değer olarak toplam miktarları önemsiz olabilmektedir. Yurtdışından numune olarak gönderilen oto yedek parçaları bu konuda örnek olarak gösterilebilir. Bu durumda, çok küçük değerde olan tarife pozisyonu farklı her eşyanın ayrı ayrı beyan edilmesi zaman ve belge israfına neden olabilmektedir. Bu gibi hallerde beyan sahibinin istemi üzerine, eşyanın tamamına en yüksek gümrük vergi oranı uygulanan gümrük tarife pozisyonu üzerinden beyanda bulunulması ve vergilerin bu oran üzerinden hesaplanması imkanı da bu madde ile sağlanmaktadır.

✓ Madde 10- Bazı ürünlerin nihai tüketiciler tarafından kullanılması özendirilebilmekte ve bu amaçla sözkonusu ürünlerin ithalleri halinde indirimli veya sıfır vergi oranının uygulanması tercih edilebilmektedir. Bu şekilde serbest dolaşıma giren eşya üzerindeki gümrük denetimi devam etmektedir. İndirimli veya sıfır vergi uygulaması için konulmuş koşulların sona ermesi; eşyanın ihraç veya imha edilmesi veya eşyanın belirlenen

amaçlar dışında kullanılması durumunda vergilerinin ödendiği hallerde, gümrük denetiminin sona ereceği hususu, madde metninde yer almıştır.

✓ Madde 11- Maddede, süresi içinde işlemleri bitirilemeyen eşya ile ilgili olarak yapılacak işlemler belirtilmiştir. Buna göre, kabul edilmiş beyanname kapsamı eşyanın, muayenesine başlanamamış olması veya devam edilememesi; ilgili rejime tabi tutulması için verilmesi gereken belgelerin verilmemiş olması; ödenmesi veya teminat altına alınması gereken vergilerin ödenmemesi veya teminatın verilmemesi hallerinde, 51 inci maddede belirtilen süreler sonunda eşya muayene edilerek tasfiye hükümlerine tabi tutulacaktır. Antrepolarda bekleme süreleri sınırsız olarak belirlenmiş olmakla birlikte, buralarda bulunan eşya ile ilgili olarak serbest dolaşıma giriş rejimi için beyanname verilmesi halinde, gümrük işlemlerinin beyanname tescil tarihinden itibaren 30 gün içinde tamamlanmaması halinde de eşya tasfiye edilecektir.

✓ Madde 12- Uluslararası ticaretin yaygınlaşması ve dünya ticaret hacminin artması için GATT nezdinde harcanan çabalar sonucunda, uluslararası transit taşımacılığına ilişkin bürokratik işlemler azaltılmış ve basitleştirilmiştir. Bununla beraber, işlemler basitleştirilirken transiter ülkelerin bu taşımacılıktan zarar görmemesi için gerekli garantileri sağlama hakları saklı tutulmuştur. Bu Kanunda transit taşımacılığa ilişkin olarak yer alan düzenlemelerde de yukarıda değinilen ilkelere bağlı kalınmıştır.

Yeniden düzenlenen 90 inci maddede transit rejimine tabi tutulabilecek taşımaların neler olduğu belirtilmektedir. Buna göre; Türkiye Gümrük Bölgesi içinde yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye, yabancı bir ülkeden Türkiye'ye veya Türkiye'den yabancı bir ülkeye, Türkiye'deki bir iç gümrükten diğer bir iç gümrüğe yapılan taşımalar transit rejimi hükümlerine tabi tutulacaktır. Transit olarak geçen yolcu, taşıt ve serbest dolaşıma girmemiş eşyalar, transit taşımalar dolayısıyla yapılan denetlemelerin gerektirdiği masraflar ile verilen hizmetlerin karşılığı ücretler hariç gümrük vergilerine tabi olmayacaktır. Boru hattı ile yapılan taşımalar ile yabancı bir ülkeden deniz, hava demiryolu veya karayolu ile bir Türk limanına çıkarılan serbest dolaşıma girmemiş eşyanın, o limanda gümrük vergileri ödenmeksizin veya muaflik işlemleri yapılmaksızın denizden yabancı veya bir Türk limanına gönderilmesi de transit sayılacaktır.

✓ Madde 13- 1615 sayılı Kanunun 95 inci maddesi yeniden düzenlenerek, madde metninde dahilde işleme rejiminin tanımına ve rejimde geçen deyimlere yer verilmiştir. Ekonomik etkili gümrük rejimlerinden olan dahilde işleme rejimi ile gümrük mevzuatına yeni düzenlemeler getirilmiştir. Bu rejim kapsamında gümrük bölgesine getirilen ve işlendikten sonra tekrar ihraç edilecek eşyadan, gümrük vergileri aranmayacak ve sözkonusu eşya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayacaktır. Aynı şekilde, bir işleme faaliyeti sonucunda karşılık ürün olarak ihraç edildiği takdirde, kendilerine uygulanan gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması suretiyle serbest dolaşıma giren eşya, dahilde bir veya daha fazla işleme tabi tutulabilecektir.

Maddenin devamında, rejimde geçen "işleme faaliyetleri", "işlem görmüş ürün", "verimlilik oranı" ve "eşdeğer eşya" deyimlerinin tanımları yer almıştır.

Maddede, işlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edilmesi veya ithal eşyasının ithalinden önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin Türkiye gümrük bölgesi dışına ihracı mümkün kılınmaktadır. Örneğin, dahilde işleme rejimi çerçevesinde renkli televizyon yapımında kullanılan entegre devrelerin gümrük vergilerine tabi tutulmaksızın ithali ve montaj tamamlandıktan sonra ihracı mümkündür. Ancak, ulaşım

güçlükleri ve sipariş sürelerinin kısalığı gibi nedenlerle, daha önceden serbest dolaşıma girmiş veya Türkiye'de üretilmiş entegre devrelerin kullanımı ile üretilen renkli televizyonların ihracından sonra, bu televizyonların imalinde kullanılan miktarda entegre devrenin üçüncü ülkelerden gümrük vergileri ödenmeksizin ithali, dahilde işleme rejimi kapsamında mümkün olabilecektir.

Bu şekilde bir dahilde işleme faaliyetinde kullanılacak eşdeğer eşyanın ithal eşyası ile aynı kalitede olması ve aynı nitelikleri taşıması gerektiği belirtilen maddede, eşdeğer eşyanın ihracat vergilerine tabi olduğu hallerde ve yukarıda belirtilen şekilde bir dahilde işleme faaliyeti sırasında, ithal eşyasının süresi içinde ithal edilmemesine karşılık olarak, izin hak sahibinden ihracat vergileri kadar teminat alınması da hükme bağlanmıştır.

Maddenin ikinci fıkrasında dahilde işleme izni verilecek haller belirlenmiştir. Buna göre, dahilde işleme izni talebinde bulunan kişilerin Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik olması; ithal eşyasının işlem görmüş ürünler içinde bulunduğu veya eşdeğer eşya için belirlenen koşullara uyulduğunun saptanabilmesi; Türkiye gümrük bölgesindeki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi koşuluyla sözkonusu izin verilebilecektir. Ancak, ticari nitelikte olmayan dahilde işleme amaçlı ithalat için Türkiye gümrük bölgesi dışında yerleşik kişilere de izin verilmesi mümkün olabilecektir. Dahilde işleme rejimine tabi eşya gümrüğe beyan edilecek ve muayeneye tabi tutulacaktır. İşlem görmüş ürünlerin ihracı veya gümrükçe onaylanmış başka bir işleme tabi tutulması için gerekli süreler belirlenecek; bu süre dahilde işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren işlemeye başlayacak; ithal eşyasının ithalinden önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin Türkiye gümrük bölgesi dışına ihracı halinde, serbest dolaşımda olmayan eşyanın rejim beyanı için gereken süre Müsteşarlıkça belirlenecek; bu süre, ilgili eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünler için çıkış beyannamesinin tescil tarihinden itibaren işlemeye başlayacaktır. Verimlilik oranı ile bu oranın belirlenme yöntemi, işleme faaliyetinin gerçekleştiği veya gerçekleşeceği koşullar da gözönünde bulundurularak belirlenecektir.

Keza, aynı maddede eşyanın yeniden ithalinde vergi mükellefiyeti doğduğu takdirde, sözkonusu vergilerin hangi esaslar çerçevesinde hesaplanacağı da hükme bağlanmış; dahilde işleme rejiminde vergi mükellefiyetinin doğuşu ve geri ödeme sisteminin esasları belirlenmiştir. Buna göre, işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girmeleri durumunda gümrük vergileri, işleme faaliyeti sonucunda elde edilen diğer ürünlerin ihraç edilen kısmı ile orantılı olarak hesaplanacaktır. Dahilde işleme rejimine tabi eşya için vergi mükellefiyeti doğması halinde Kanunun 3 üncü maddesi hükmünce işlem yapılacaktır. Aynı ithal eşyası için özel amaca yönelik nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır gümrük vergisi oranının uygulanmasının gerektiği hallerde, bu uygulamadan işlem görmüş ürünler de yararlandırılacaktır.

Tüm eşyaya geri ödeme sistemi uygulanabilmekle birlikte, serbest dolaşıma giriş beyanının kabulü sırasında ithalat miktar kısıtlamalarına tabi olan, tercihli bir tarife veya bir şartlı muafiyet önleminden kotalar dahilinde yararlanabilen veya tarım politikası gereği tarım ürünlerinin işlenmesi sonucunda elde edilen bazı eşyaya uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde, tarımsal mali yüklere veya ithalattan alınan başka ek mali yüklere tabi olan eşya, geri ödeme sisteminden yararlanamayacaktır. Keza, geri ödeme sistemi uygulama izni ancak, ithal eşyasının serbest dolaşıma giriş beyanının kabulü sırasında, işlem görmüş ürünlerin herhangi bir ihracat iadesinden yararlanmadığı veya tarımsal mali yükler ve diğer mali yüklere tabi bulunmadığı ve işlem görmüş ürünlerin herhangi bir ihracat iadesinden yararlanmadığı hallerde verilecektir. İzin hak sahibi, geri

i) Başvuru hakkı.

Bu bakımdan, kısaca Topluluk Gümrük Kodu diye adlandırılan Konsey Yönetmeliğinin ana müesseselerinin milli mevzuatımıza yansıtılması zorunluluğu doğmuştur. Esasen, temel müesseseleri uluslararası gümrük sözleşmelerine dayanılarak hazırlanan Topluluk Gümrük Kodunun getirdiği düzenlemelerin büyük bir kısmı, halen Türk Gümrük Kanununda yer almakta ve yıllardır uygulanmaktadır. Diğer taraftan, Türk Gümrük Kanununda bulunmamakla birlikte, Topluluk Gümrük Kodunda bulunan bazı hususlar ekonomik faaliyetlerin olumlu yönde gelişimini sağlayan ve bürokratik işlemleri azaltan düzenlemeler olarak değerlendirilmektedir.

Bu Kanun Tasarısı, Topluluk Gümrük Kodunda yer alan ve 06.03.1995 tarihi 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı gereğince gümrük mevzuatına yansıtılması gereken hükümlerin 1615 sayılı Gümrük Kanununa dahil edilmesi amacıyla hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Bu madde Kanun metni içinde kullanılan deyimlerin farklı şekilde yorumlanmaması amacıyla düzenlenmiştir.

Madde 2- Gümrük birliği sonrasında izlenecek dış ticaret politikaları gereği, bazı eşyanın ihracatından da vergi alınması gündeme gelebilecektir. 1615 sayılı Gümrük Kanununun ithalata ilişkin vergi ödeme mükellefiyetini düzenleyen 3 üncü maddesine bu yönde hüküm ilave etmek amacıyla, birinci fıkrada değişiklik yapılmıştır.

Madde 3- Bilindiği gibi gümrük birliğinin temel koşullarından biri üye ülkelerin kendi aralarındaki ticaretten ithalat veya ihracat vergileri almamalarının yanı sıra üçüncü ülkelere karşı bir ortak gümrük tarifesi uygulamalarıdır.

Bu bakımdan, 1615 sayılı Gümrük Kanununun gümrük tarifesine ilişkin hükümler içeren 4 üncü maddesi, Ortak Gümrük Kodunun tarife ile ilgili hükümleri doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin ilk fıkrasında, gümrük vergilerinin vergi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihte eşyanın bulunduğu hal ve mahiyeti esas alınarak yürürlükte bulunan gümrük tarifesine göre hesaplanacağı hüküm altına alınmıştır. Fıkranın devamında, eşya ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş diğer önlemlerin eşyanın tarife pozisyonuna göre uygulanacağı belirtilmiştir. Bu durumda, bir eşyanın ithalatına veya ihracatına bir önlem getirilmek isteniyorsa, eşyanın ticari markası veya ticari isminin değil, Kombine Eşya Nomanklatüründe yer alan pozisyon numarası ve gümrük literatürü ile belirlenmiş ismi gözönünde bulundurulacaktır.

Maddenin ikinci fıkrasında gümrük tarifesinin kapsamı belirlenmiştir. Buna göre, gümrük tarifesinin yürürlükte bulunan Türk Gümrük Tarife Cetvelini; tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen cetvelleri; gümrük tarifesinde yer alan gümrük vergi oranlarını; tarım politikası veya tarım ürünleri ile ilgili özel düzenlemelere ilişkin tarımsal mali yükleri; Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları

ödeme sistemi çerçevesinde serbest dolaşıma giren ithal eşyasından elde edilmiş işlem görmüş ürünlerin ihraç edildiğini veya daha sonra yeniden ihraç edilmek üzere transit, antrepo, geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi suretiyle bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulduğunu veya serbest bölgeye konulduğunu kanıtlaması ve rejime ilişkin tüm koşullara uyması kaydıyla gümrük vergilerinin geri verilmesini veya kaldırılmasını isteyebilecektir. Geri ödeme başvurusunun yapılması için gereken süre Müsteşarlıkça belirlenecektir.

✓ Madde 14- 1615 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin (1) nolu bendi değiştirilerek, antrepo tanımına yeni bir boyut getirilmiştir. Böylece, gümrük vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış ve serbest dolaşıma girmemiş eşya ile serbest dolaşımda bulunmakla birlikte yalnızca dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine ilişkin uygulamalara tabi tutulacak eşya ve Türkiye gümrük bölgesine girmesi veya transit geçirilmesi yasak olmayan eşyanın konulduğu yerler antrepo sayılacaktır.

✓ Madde 15- Gümrük Kanununun 101 inci maddesi değiştirilerek, genel ve özel antrepo kavramlarına açıklık getirilmiştir. Buna göre, genel antrepolar herkes tarafından kullanılabilen, özel antrepolar ise münhasıran antrepo işleticisine ait eşyanın konulması için kurulan gümrük antrepolarıdır. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de özel antrepodur. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada bulundukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel tertip ve yapılara gerek gösteren Müsteşarlıkça belirlenmiş eşya, ancak bu niteliklerine uygun genel veya özel antrepolara konulabilecektir. Öte yandan, genel antrepolar içinde özel kabinler açılmasına, yıkama, temizleme, elleçleme işlemleri yapılmasına Müsteşarlıkça izin verilebilecektir. Genel antrepolar içinde özel kabinler kurulması halinde, bu kabinlerin anahtarları kullanıcılarda bulunacağından, buraların kullanımından kaynaklanan sorumluluk kullanıcıya ait olacaktır.

✓ Madde 16- 102 nci maddenin yeniden düzenlenmesiyle, gümrük idareleri antrepo işletebilecektir. Ancak, başkalarının antrepo işletmesi, işletici kuruluşun kamu veya özel kuruluşlardan olup olmadığına bakılmaksızın, Gümrük Müsteşarlığının izni ile mümkün olabilecektir. Müsteşarlıkça ancak Türkiye'de yerleşik kişilere işletme izni verilebilecek ve verilen izinde antrepo işletilmesine ilişkin koşullar gösterilecektir. Antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri Müsteşarlığın izni ile başka bir kişiye devredilebilecektir.

✓ Madde 17- Yeniden düzenlenen 103 üncü maddede, ekonomik yönden ihtiyaç duyulması ve gümrük denetiminin olumsuz etkilenmemesi koşuluyla, serbest dolaşımda olmayan eşyanın antrepolarda dahilde işleme rejimi veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde ve gerektiğinde serbest dolaşımda bulunan eşya ile de karıştırılarak işçiliğe tabi tutulmasına, Müsteşarlıkça izin verilebileceği ifade edilmektedir.

✓ Madde 18- Gümrük antrepo rejimi ile getirilen diğer bir yenilik eşyanın buralarda kalma süresi ile ilgilidir. Buna göre, eşyanın antrepo rejimi altında kalma süresi sınırlandırılmamıştır. Ancak maddede, istisnai hallerde, gümrük idarelerine eşyaya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmesi için bir süre saptayabilmeleri imkanı tanınmıştır. Keza, ihracata bağlı önlemlerden yararlanabilecek tarım ürünleri için özel süreler saptayabilmesi konusunda, bu madde ile Müsteşarlığa yetki verilmiştir.

Genel antrepo sayılan posta idaresinin sorumluluğu altındaki mahallerde bulunan eşyanın bekleme süresi bağlı bulunduğumuz milletlerarası anlaşma hükümlerine tabi olacaktır; yolcu beraberli sayılan eşya ise antrepolarda ve gümrük denetimi altındaki yerlerde üç ay süreyle muhafaza edilecektir.

11

✓ Madde 19- Gümrük Kanununun 118 inci maddesinden önceki alt başlığı "Gümrük kontrolü altında işleme rejimi" şeklinde değiştirilmiş ve 118 inci madde "Tanım, izin beyan ve rejimin işleyişi" başlığı altında yeniden düzenlenmiştir.

Halen yürürlükte bulunan Gümrük Kanununda yer almayan bu yeni rejim sayesinde, bazı eşyanın gümrük vergilerine veya dış ticaret önlemlerine tabi olmaksızın yurda girişine izin verilecek ve bu eşyanın girdi olarak kullanıldığı işleme faaliyeti sonucunda elde edilen ürünler, tabi oldukları gümrük vergileri ödenerek serbest dolaşıma girebilecektir. Gümrük kontrolü altında işleme rejiminin uygulanabileceği durumlar, Müsteşarlıkça ilgili kuruluşların görüşleri alınarak bir liste halinde belirlenecektir. Maddenin ilk paragrafında, gümrük kontrolü altında işleme rejiminin tanımı yapılarak, bu şekilde elde edilen ürünlerin, işlenmiş ürün olarak adlandırılacağı kaydedilmektedir.

Maddenin devamında, gümrük kontrolü altında işleme izninin verileceği haller belirtilmiştir. Buna göre, işleme işini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine izin, sadece Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilere ve işlenmiş ürünler içinde ithal eşyasının teşhisinin mümkün olduğu, işlenmiş ürünün rejime tabi tutulduğu sıradaki niteliğine dönüştürülmesinin ekonomik olarak mümkün olmadığı, rejimin uygulanmasının eşyaya uygulanabilir menşe ve miktar kısıtlaması kurallarının etkilerini saptırmayacağı ve benzer eşyanın üreticilerinin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmeyecek şekilde bir işletme faaliyeti yaratılacağı hallerde verilebilecektir. Gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde süre belirlenmesinde ve verimlilik oranının saptanmasında, dahilde işleme rejiminde belirtilen hükümlerin gözönünde bulundurulacaktır.

Bu rejim kapsamında ithal edilecek eşyanın vergi ödeme mükellefiyetinin başlayacağı tarihin de belirlenmesi önem arz etmektedir. Değişmemiş eşyanın veya izinde öngörülen işlemin ara aşamalarının herhangi birinde bulunan eşyanın vergi ödeme mükellefiyetinin başlangıcının ithal eşyasının beyannamesinin tescil tarihi olduğu belirtilmiştir.

Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulan ithal eşyası, tercihli bir tarife uygulamasından yararlanabilecek bir eşya olabilmektedir. Bu durumda, işlenmiş ürünlerin tabi olduğu ithalat vergileri, söz konusu tercihli tarife çerçevesinde belirlenen vergi oranına göre hesaplanacaktır. Ayrıca, söz konusu eşya için tarife kotası veya tarife tavanları uygulanıyor ise işlenmiş ürünlerin imalatında kullanılan ithal eşyası miktar kota ve tarife tavanları hesabına katılacak; böylece, gümrük kontrolü altında işleme rejiminin getirdiği kolaylıklardan yararlanarak, miktar kotalarının ve tarife tavanlarının delinmesi yönündeki girişimler önlenmiş olacaktır. Maddenin devamında bu hususlar düzenlenmiştir.

✓ Madde 20- 1615 sayılı Kanunun 119 uncu maddesinden önce gelmek üzere "Geçici ithalat rejimi" alt başlığı konularak, 119 uncu madde "Tanım, izin, beyan ve rejimin işleyişi" başlığı altında yeniden düzenlenmiştir.

Kullanılmaları nedeniyle olağan yıpranma dışında herhangi bir değişikliğe uğramaksızın tekrar ihraç edilecek serbest dolaşımda olmayan eşyanın gümrük vergilerinden tamamen veya kısmen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, Türkiye gümrük bölgesi içinde kullanılması, geçici ithalat rejimi kapsamında mümkün olacaktır.

Geçici ithalat rejimi, bu değişiklikten önceki haliyle Gümrük Kanununda Geçici Muaflık Rejimi adı altında yer almakta idi. Rejimin yeni uygulamasında ilkinden farklı olarak kısmi muafiyet uygulaması getirilmektedir. Bu şekilde, geçici ithalat rejiminden yararlanarak eşya ithal edilmesi halinde belli miktarda vergi ödeneceğinden, rejimden yararlanmanın maliyeti artacak ve hakkın kötüye kullanılması önlenecektir.

Geçici ithalat izni eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilecek; ithal edilecek eşyanın ayniyetinin tespit edilebilir olması gerekecektir. Aksi takdirde eşyanın bu rejimden yararlanarak ithaline izin verilmeyecektir. Eşyanın geçici ithalat rejimi altında kalma süresi en çok 24 ay olarak belirlenecektir. Maddenin devamında, gümrük vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminin uygulanabileceği durumlar ile özel koşulların belirlenmesi konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

Gümrük vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyadan alınacak gümrük vergileri tutarı eşyanın geçici ithalat rejimine tabi tutulduğu tarihte serbest dolaşıma girmiş olması halinde alınacak vergiler tutarının, kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulduğu her ay veya ayın küsürleri için % 3'ü olarak tespit edilecektir. Ancak, ithalat vergileri tutarı, uygulanacak faizler hariç olmak üzere, sözkonusu eşyanın geçici ithalat rejimine tabi tutulduğu tarihte serbest dolaşıma girmesi halinde alınacak vergileri aşamayacaktır. Rejimden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerin devri, muafiyet düzenlemelerinde yer alan sürelerin her bir hak sahibine ayrı ayrı uygulanmasına imkan tanımayacak; devir işleminin aynı ay içinde yapılması halinde, ilk hak sahibi sözkonusu ayın tamamı için tahakkuk eden ithalat vergilerini ödeyecektir.

Madde 21- 1615 sayılı Kanunun 120 nci maddesinden önce gelmek üzere "Altıncı Bölüm" üst başlığı ve "Hariçte işleme rejimi" alt başlığı konularak, 120 ci madde "Hariçte işleme rejiminin işleyişi" başlığı altında yeniden düzenlenmiştir.

Getirilen düzenlemeyle, ekonomik ve teknolojik koşullar gözönünde bulundurularak rasyonel üretim yapılması amacıyla, serbest dolaşımdaki eşyanın Türkiye gümrük bölgesi dışına çıkarılarak, buralarda işleme ve üretim faaliyetlerinde kullanılmasına; bu sayede elde olunan işlenmiş veya yarı işlenmiş ürünlerin gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet sağlanmak suretiyle serbest dolaşıma sokulmasına imkan tanınmış; ayrıca, "geçici ihracat eşyası", "işleme faaliyetleri", "işlem görmüş ürün" ve "verimlilik oranı" deyimlerine bu madde ile açıklık getirilmiştir. Maddenin devamında, ihracı, gümrük vergilerinin geri verilmesine veya kaldırılmasına yol açan, ihracından önce nihai kullanımı için gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma giren ve bu muafiyetle ilgili koşulları devam eden veya ihracı, ihracat vergi iadesini gerektiren serbest dolaşımdaki eşyaya hariçte işleme rejimi hükümleri uygulanmayacaktır. Hariçte işleme rejimine tabi tutulacak eşya gümrüğe beyan olunacak; izin Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik kişilere verilecektir. Hariçte işleme rejimine ilişkin koşullar veya mükellefiyetlerden birine uyulmadığı takdirde, gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulaması yapılmayacaktır. Gümrük vergileri, işlem görmüş ürünlere ait gümrük vergileri tutarından, geçici ihracat eşyasına en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu ülkeden aynı tarihte ithal edildiğinde uygulanacak olan gümrük vergilerinin düşülmesi suretiyle hesaplanacaktır.

Maddenin devamında, hariçte işleme rejimi kapsamında yeniden ithal edilen eşyaya uygulanacak ithalat vergilerinin hesaplanmasına ilişkin hükümler yer almaktadır. Hariçte işleme rejimine tabi tutulacak eşya serbest dolaşımda bulunan eşya olduğundan, bunun işlendikten sonra yeniden ithali sırasında nihai ürün değeri üzerinden değil,

Türkiye gümrük bölgesi dışında yaratılan katma değer gözönünde bulundurularak ithalat vergilerine tabi tutulması gerekmektedir. Maddede, bu hususlar açıklığa kavuşturulmuştur. Buna göre, gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle serbest dolaşıma giren işlem görmüş ürünlere ait gümrük vergileri tutarından, aynı tarihte geçici ihracat eşyasına en son işleme faaliyetinde bulunduğu ülkeden Türkiye gümrük bölgesine ithal edilmesi halinde uygulanacak olan gümrük vergilerinin düşülmesi suretiyle hesaplanacağı; düşümü yapılacak tutarın, eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında hesaplanan gerçek gümrük vergileri tutarı olacağı; geçici ihracat eşyasının, nihai kullanım amacıyla serbest dolaşıma girişi sırasında indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanabildiği hallerde, bu eşyaya en son işleme faaliyetinin gerçekleştiği ülkede de nihai kullanıma uygun işlem görmesi koşuluyla indirimli veya sıfır vergi uygulanacağı; eşyanın tercihli bir tarife uygulamasından yararlanması ve bunun rejim kapsamındaki eşya içinde geçerli olması halinde, düşümü yapılacak tutarın hesaplanmasında dikkate alınacak vergi oranının, tercihli tarifinin uygulanabilmesi için gerekli koşullara uygun geçici ihracat eşyasına uygulanması gereken oran olduğu, yönünde hükümler yer almaktadır.

Uluslararası ticarete yoğun rekabet koşulları geçerli olduğundan, firmalar ürettikleri malların talebini arttırmak amacıyla, sattıkları mal için servis güvencesi veya belirli bir süre içerisinde bozulmaya karşı değiştirme veya tamir garantisi vermektedirler. Bu suretle, Türkiye gümrük bölgesi dışına tamir amacıyla gönderilen eşyanın böyle bir garanti nedeniyle tamirinin bedelsiz olarak yapıldığının gümrük idarelerine kanıtlanması halinde, bunun ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle serbest dolaşıma sokulmasına da bu madde ile imkan tanınmıştır. Ancak, eşyanın tamir amacıyla geçici ihraç edilmesi ve bu tamiratin bir garanti nedeniyle sözleşmeye bağlı olarak veya imalat hatası veya kanuni bir yükümlülüğe dayanılarak bedelsiz yapılmasının sözkonusu olmadığı ve karşılığında bir tamir bedeli ödendiği durumlarda, eşyaya ithalat vergilerinden kısmi muafiyet uygulanması ve sadece yapılan tamir masraflarının vergilendirme kapsamında tutulması ile mümkün olabilecektir.

Hariçte işleme rejiminde ikame ürün olarak adlandırılan ithal eşyasının işlem görmüş bir ürün ile değiştirilmesi, standart değişim sistemi kapsamında mümkün olacak; tarım politikasına veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen ve özel düzenlemelere tabi eşya dışında kalan eşyanın tamiri için gümrük idareleri standart değişim sisteminin uygulanmasına izin vereceklerdir. Gümrük vergileri tutarını karşılayan bir teminat verildiği hallerde, ikame ürünlerin geçici ihracat eşyasının ihracatından önce ithal edilmelerine izin verilecektir. İkame ürünlerin tamirata konu olan geçici ihracat eşyası ile aynı tarife sınıflandırmasına girmesi ve aynı ticari, teknik niteliklere ve özelliklere sahip olması gerekecektir. Geçici ihraç eşyasının ihracattan önce kullanılmış olması halinde, ikame ürünlerin de kullanılmış olmaları ve yeni olmamaları gerekecektir.

Maddenin devamında, önceden ithalat durumunda, geçici ihraç eşyasının, ikame ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden itibaren iki aylık süre içinde ihraç edilmesi hükmüne bağlanmış; böylece her iki eşyanın da uzun süre Türkiye gümrük bölgesi içinde kullanılması kısıtlanmak istenmiştir. Ancak, istisnai hallerde bu sürenin gümrük idareleri tarafından uzatılabilmesine imkan tanınmıştır.

✓ Madde 22- Gümrük Kanununun 131 inci maddesinden önce gelen alt başlığı "Yeniden ihracat ve geri gelen eşya" olarak düzenlenmiş ve 131 inci maddesi "Yeniden ihracat" başlığı altında yeniden düzenlenmiştir.

Maddede, serbest dolaşımda olmayan eşyanın Türkiye gümrük bölgesinden yeniden ihracının mümkün olduğu; ticaret politikası önlemleri dahil olmak üzere, eşyanın ihracı için öngörülen işlemlerin gerektiğinde yeniden ihracata konu olan eşyaya da uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Bu durumdaki eşyaya uygulanacak özel haller Müsteşarlıkça belirlenebilecektir. Bu işlemler önceden gümrük idaresine bilgi verilmesiyle yapılabilecektir. Ancak, ticaret politikası önlemleri dahil olmak üzere eşyanın ihracı veya yeniden ihracına ilişkin işlemlerin veya önlemlerin gerektirdiği hallerde, Gümrük Müsteşarlığı, eşyanın yeniden ihracını yasaklayabilecektir.

✓ Madde 23- 1615 sayılı Kanunun 132 nci maddesi yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, ihracını müteakip üç yıllık bir süre içerisinde geri getirilerek yeniden ithal edilen eşya gümrük vergilerine tabi tutulmayacak; sözkonusu eşyanın Türkiye gümrük bölgesinden ihraç edilmeden önce, özel amaçlı nihai kullanımı nedeniyle indirilmiş veya sıfır vergiden yararlanarak serbest dolaşıma sokulduğu takdirde muafiyet tanınabilecektir. Hariçte işleme rejimi çerçevesinde Türkiye gümrük bölgesinden ihraç edilen eşya ile ihracı bir dış ticaret önlemine konu olan eşyaya gümrük vergilerinden muafiyet hakkı tanınmayacak; böylece bu rejimden yararlanarak dış ticaret önleminin etkisinin azaltılmasına imkan verilmeyecektir.

Bu madde hükümleri, dahilde işleme rejiminin uygulanmasından sonra ihraç edilen ve daha sonra geri gelen işlem görmüş ürünlere de uygulanacak; aynı hüküm yeniden ihraç edilen işlem görmüş ürünler için de geçerli olacak; bu gibi hallerde, eşyanın en son ihraç tarihinin, serbest dolaşıma giriş tarihi olarak kabul edilecek ve kanunen alınması gereken gümrük vergileri tutarı, dahilde işleme rejimi hükümlerine göre belirlenecektir.

✓ Madde 24- 140 ıncı madde yeniden düzenlenerek, hangi eşyanın tasfiye edileceği kanun maddeleri zikredilerek sayılmıştır. Buna göre, geçici depolama yerlerinde veya gümrükçe uygun görülen yerlerde bulunup da süresi içinde gümrük işlemlerine başlanamayan veya beyannameleri tescil edilmekle birlikte süreleri içinde işlemleri tamamlanamayan eşya tasfiye edilecektir. Ayrıca, tahlilden arta kalan numuneler, antrepolarda yapılan yoklamalarda fazla çıkan eşya, yolcu eşyası da kanuni süreleri içinde bir işlem veya kullanıma tabi tutulmadıkları takdirde tasfiyeye tabi tutulacaktır. Keza, gümrüğe terk edilen veya 1918 sayılı Kanun hükümlerine göre tasfiye edilebilecek duruma gelen veya süresi içinde işlemleri bitirilmeyen transit eşyası hakkında da tasfiye rejimi hükümleri uygulanacaktır.

✓ Madde 25- 1615 sayılı Kanunun 149 uncu maddesi "Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat hükümlerinin ihlali" başlığı altında yeniden düzenlenmiştir. Buna göre, Kanunun 95, 118 ve 119 uncu maddelerinde öngörülen rejimlerin amacına aykırı hareket edenlerden, amaca aykırı davranışlarından dolayı bir vergi mükellefiyeti doğduğunda, eşyaya isabet eden gümrük vergileri bu maddeler hükmünce alınmakla beraber, beyan sahip veya temsilcileri hakkında ayrıca 156 ncı madde hükmü uygulanacaktır. Bu şekilde, sözkonusu rejimlerin uygulanmasında karşılaşılabilecek ihlallerin önlenmesi için cezai yaptırım öngörülmüştür.

✓ Madde 26- Bu madde ile Gümrük Kanununa yeni bir madde eklenmiş ve tasfiyelik hale gelen eşyanın satışına ilişkin kararın alındığı tarihe kadar beyan sahibinin gümrük idaresine müracaat ederek, sözkonusu eşyayı serbest dolaşıma tabi tutmak istemesi halinde, eşyanın CIF değerinin yüzde üçü oranında para cezası alınmasına imkan tanınmıştır. Böylece, eşyanın geçici depolama yerlerinde keyfi olarak bekletilmesinin önüne geçilmek istenilmiştir.

✓ Madde 27- Gümrük Kanununun 156 ncı maddesi "Usulsüzlükler" başlığı altında yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin birinci fıkrasında, bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanuna uygun olarak veya bu Kanunla tanınmış yetkilere dayanılarak çıkarılan tüzük ve yönetmeliklere veya ilan edilen emirlere ya da yapılan tebliğlere aykırı hareket edenlere 5.000.000 TL. para cezası uygulanması öngörülmüştür. Bu şekilde kanunda açıkça cezası bulunmayan usulsüzlükler ve riayetsizliklerin ceza uygulanamaz durumdan çıkarılması amaçlanmıştır.

Maddenin , ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında diğer usulsüzlüklere ilişkin cezalar yer almış; usulsüzlüğün ağırlığı gözönünde bulundurularak belirlenen cezalar birinci fıkroda belirtilen meblağ baz alınarak katlanmış; cezalar takdire yer vermeyecek şekilde tek bir meblağ olarak belirlenmiştir. Fıkralar itibariyle uygulanacak cezalar, birinci fıkroda öngörülen miktarın 2, 4, 6 ve 8 katının alınması şeklinde belirlenmiştir.

Madde 28- Gümrük Kanununun 161 inci maddesine (5) nolu bent eklenerek, Kanunun 146 ncı maddesine göre alınan para cezalarının diğer bentlerde belirtilen personel dışında Müsteşarlık merkez ve taşra teşkilatlarının ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere dağıtımı öngörülmüş; böylece bu kaynaktan merkez ve taşra teşkilatının bütçe kalemlerinde ödeneği olmayan acil ihtiyaçlarının karşılanması amaçlanmıştır.

Madde 29- Kanunun 165 inci maddesine bir fıkra eklenmiş ve gümrüklerde yapılan fazla çalışma karşılığında alınan ücretlerden, merkeze gönderilen meblağın bir kısmının, Müsteşarlığın merkez ve taşra teşkilatında hizmetlerin daha etkin şekilde görülmesini sağlayacak olanakların yaratılmasında kullanılması öngörülmüştür.

Madde 30- Dış ticaret işlemleri giderek daha karmaşık bir hale gelmiş; tarife önlemleri dışında, tarife dışı önlemler ve teknik engeller yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanılmıştır. Bu bakımdan, gümrüklerde iş takip edecek temsilcilerin de niteliklerinin artırılması amaçlanmıştır; gümrük müşaviri olabilecek kişilerin lisans düzeyinde yüksek okul mezunu olmaları koşulu 167 nci maddenin birinci fıkrasının (3) nolu bendine kaydedilerek, bu konuda hüküm istihsal edilmiştir.

Madde 31- Gümrük Müşavir Yardımcılarının da müşavirler gibi yüksek okul mezunu olmaları öngörülmüş ve 168 inci maddenin ikinci fıkrasında bu yönde düzenleme yapılmıştır.

Madde 32- Kanunun faizlere ilişkin 176 ncı maddesi yeniden düzenlenerek, haksız yere ihtilaf yaratan ve bu şekilde idari yargı mercilerine başvurarak amme alacağını bir çeşit finansman kaynağı olarak kullananların bu davranışlarına son vermeleri için, yargı kararlarının gümrük idaresi lehine kesinleşmesi durumunda, ihtilaf yaratılarak yargı mercilerine müracaat edilen tarih ile amme alacağının kesinleştiği tarih arasında geçen süre için de AATUHK hükümlerine göre gecikme zammı oranında gecikme faizi alınması öngörülmüştür. Maddenin diğer fıkralarında esaslı bir değişiklik yapılmamıştır.

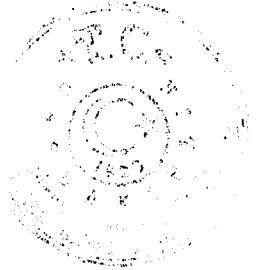
✓ Madde 33- Bu Kanunun öngördüğü düzenlemeler nedeniyle 1615 sayılı Kanunun bazı maddelerinin veya ibarelerinin yürürlükten kaldırılması zorunluluğu doğmuştur. Diğer taraftan, bu Kanunla 1615 sayılı Gümrük Kanununun bazı maddeleri değiştirilirken, bir

kısım atıfların ve deyimlerin de değiştirilmesi gereği ortaya çıkmıştır. Madde bu amaçla düzenlenmiştir.

✓ Madde 34- 1615 sayılı Kanuna eklenen geçici 9 uncu madde ile geçiş dönemi hükümlerine yer verilmiştir. Kazanılmış hakların korunması amacıyla, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Gümrük Müsteşarlığının merkez ve taşra teşkilatında çalışanlar ile istifa ve emeklilik suretiyle ayrılanlar için 167 ve 168 inci madde hükümlerinin uygulanmasında tahsil şartı aranmayacağı belirtilmiştir. Maddenin devamında, Kanunun değişmeden önceki hükümlerine göre yürütülen işlemlerin nasıl sonuçlandırılacağı ve gümrük komisyoncuları ile yardımcılarının karnelerinin nasıl değiştirileceği hükme bağlanmıştır. Buna göre 1.1.1996 tarihinden önce bekleme yerlerine konulan veya başlamış işlemleri henüz sonuçlandırılmamış olan eşya hakkında süreler ve işlemler yönünden mükellef lehine olan hükümler uygulanacaktır. Diğer taraftan, 1.1.1996 tarihinden başlamak üzere gümrük komisyoncusu ve gümrük komisyoncu yardımcısı karneleri gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcısı karneleri ile değiştirilecektir.

Madde 35- Yürürlük maddesidir.

Madde 36- Yürütme maddesidir.

**1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Tasarısı**

Madde 1- 19/7/1972 tarihli ve 1615 sayılı Gümrük Kanununun 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

✓/"Madde 1- Bu Kanunda geçen;

1 Müsteşarlık, Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığını; 2. Gümrük İdaresi, gümrük mevzuatında belirtilen işlemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildiği Gümrük Müsteşarlığının taşra birimlerini; 3. Kişi, gerçek ve tüzel kişiler ile yürürlükteki mevzuatın öngördüğü hallerde, hukuken tüzel kişilik statüsüne sahip olmamakla birlikte, hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan kişiler ortaklığını; 4. Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik kişi, bu bölgede kanuni ikametgahı olan bütün gerçek kişiler ile bu bölgede kayıtlı işyeri, işyeri merkezi ya da devamlı işyeri kuruluşu bulunan bütün tüzel kişi veya kişiler ortaklığını; 5. Karar, Gümrük Müsteşarlığının veya yetkili kıldığı gümrük idarelerinin, gümrük mevzuatı kapsamında belirli bir konuda bir veya daha fazla kişi üzerinde hukuki sonuç doğuracak idari tasarrufunu; 6. Serbest dolaşımda bulunan eşya; Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ait hükümler saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine tabi tutulup, muafien veya gümrük vergileri ödenerek Türkiye gümrük bölgesine giren eşya ile üretiminde kullanılan girdilerin yerli olup olmadığına bakılmaksızın, bu Kanun hükümlerine göre Türk menşeli sayılan eşyayı; 7. Gümrük statüsü, eşyanın Türkiye gümrük bölgesinde serbest dolaşım durumunda bulunup bulunmadığını; 8. Gümrük vergisi ve vergi, yalnız giriş veya çıkış gümrük vergisini, gümrük vergileri ve vergiler ise giriş veya çıkışta tahsili öngörülen diğer vergiler dahil bütün mali yükleri; 9. Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması, eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulmasını veya bir serbest bölgeye girmesini veya yeniden ihracını veya imhasını veya gümrüğe terkedilmesini; 10. Ekonomik etkili gümrük rejimleri, antrepo, dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme, geçici ithalat ve hariçte işleme rejimlerini; 11. Gümrük beyanı, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulmasını, 12. Beyan sahibi, kendi adına beyanda bulunan kişiyi veya adına beyanda bulunulan kişiyi; 13. Eşyanın gümrüğe sunulması, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, eşyanın gümrük idaresine ya da gümrükçe tayin edilen veya uygun görülen herhangi bir yere gelmesi üzerine gümrük idarelerine yapılan bildirim; 14. Eşyanın teslimi, eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması sonucu veya öngörülen amaçlar doğrultusunda kullanımı için gümrük idareleri tarafından ilgiliye verilmesini; 15. Rejim hak sahibi, gümrük beyanında bulunan veya namına gümrük beyanında bulunulan kişi veya bu kişiye ait bir gümrük rejimi ile ilgili hakların ve yükümlülüklerin devredildiği kişiyi; 16. İzin hak sahibi, izne tabi bir gümrük işlemi için kendisine izin verilen kişiyi; 17. Elleçleme, gümrük denetimi altındaki eşyanın asli niteliklerini değiştirmeden istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, büyük kablardan küçük kablara aktarılması, kablarn yenilenmesi veya tamiri, havalandırılması, kalburlanması, karıştırılması ve benzeri işlemleri; 18. Eşya, her türlü madde, ürün ve değeri; 19. Fiili ithal, a) vergi tahakkukunun idarece yapıldığı hallerde vergilerin ödendiği veya bankalarda gümrük idaresi adına açılan hesaba yatırıldığı veya cari hesaptan mahsubun yapıldığı veya teminata bağlandığı veya erteleme işleminin gümrüğüncce tamamlandığı veya muafiyet hükümlerinin uygulandığı tarihi, b) vergi tahakkukunun mükellefince yapıldığı hallerde eşyanın gümrük işlemlerinin ikmal edildiği tarihi, c) Taşıt

üstü yapılan işlemlerde muayenenin bitirilip çetelenin açıldığı d) 77 ncı maddeye göre eşyanın teslim edildiği tarihi; 20. Çıkış, ihraç eşyasının 130 uncu madde gereğince muayenesinin yapıp taşıta yüklenmesini, bir yerden veya değişik yerlerden bir defada veya kısım kısım gelmekte olan dökme veya diğer eşyada yüklemenin tamamlanmasını veya muayenesi tamamlandıktan sonra çıkış hükmünde geçici depolama yerleri, antrepo veya serbest bölgelere alınmasını;

İfade eder."

Madde 2- 1615 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin 1 numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" 1. Gümrük denetlemesi altında, Türkiye Gümrük Bölgesine ithal veya bu bölgeden ihraç edilecek eşyanın, vergi ödeme mükellefiyeti; 55, 57, 123 ve 124 üncü maddeler gereğince beyannamelerin, posta yoluyla gelen eşyada ise, 135 ve 136 ncı maddelerdeki belgelerin, tescil edildiği günde başlar. Gümrük denetlemesi altında bulunan eşya bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça fiili ithalden veya çıkıştan önce telef olursa, mükellefiyet kalkar."

Madde 3- 1615 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 4- Gümrük vergileri, eşyanın vergi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihteki hal ve mahiyeti esas alınarak, yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır. Eşya ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş diğer önlemler, gerektiği takdirde sözkonusu eşyanın tarife pozisyonuna göre uygulanır.

Gümrük Tarifesi;

a) Yürürlükte bulunan Türk Gümrük Tarife Cetvelini,

b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri,

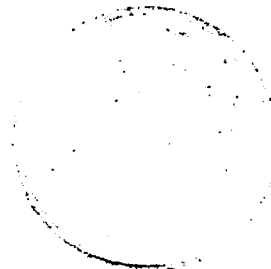
c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak gümrük vergi oranlarını ve tarım politikası veya işlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde oluşturulan tarımsal mali yüklerle, diğer vergi oranları ile mali yükleri,

d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,

e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,

f) Bazı eşyaya koşullu olarak uygulanacak gümrük vergileri muafiyeti veya indirimi ile ilgili uygulamaları,

Kapsar.

İkinci fıkranın (d), (e) ve (f) bendlerinde belirtilen tarife uygulamalarının belirli bir ithalat miktarı ile sınırlandırılmış olması halinde bu uygulamalar tarife kotalarının söz konusu olduğu durumlarda tespit edilen ithalat miktarına ulaşıldığında; tarife tavanlarının söz konusu olduğu durumlarda ise Bakanlar Kurulu kararıyla, sona erer. Eşyanın tarife pozisyonunun belirlenmesi deyiminden, söz konusu eşyanın girdiği Türk Gümrük Tarife Cetvelinin veya ikinci fıkranın (b) bendinde öngörülen diğer cetvelin bir alt pozisyonunun; tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarifesine dayanan ya da bu tarife cetveline alt açılımlar ekleyen ve özel alanlara alt eşya ticaretine ilişkin tarife dışı önlemlerin uygulanması amacıyla Bakanlar Kurulu kararı ile oluşturulan bir diğer cetvelin alt pozisyonunun; saptanması anlaşılır.

Mahiyeti itibariyle veya nihai kullanım amacına bağlı olarak, tarife kotaları kapsamında olsa dahi, bazı eşyanın gümrük vergilerinden indirimine veya şartlı muafiyete tabi tutulacağı haller, Bakanlar Kurulunca belirlenir."

Madde 4- 1615 sayılı Kanunun 7 inci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna

Madde 7- Eşyanın serbest dolaşıma girişi veya ihracı halinde, gümrük vergilerinden muafiyet veya istisna tanınacak haller ile bu muafiyetin veya istisnanın kullanılmasına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenir.

Ancak,

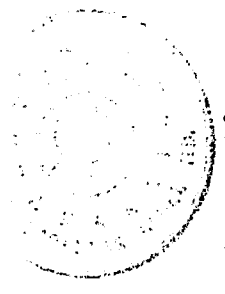
a) Cumhurbaşkanının zat ve ikametgahı için gelen eşya,

b) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları için gümrük beyannamesi bu kuruluşlar adına düzenlenmiş olmak kaydıyla, yurt dışından tedarik olunan her türlü harp silah, araç, gereç, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ile bunların yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve yağlar, hammadde, malzeme (eğitim malzemesi dahil) ve harp ganimetleri ile memleket dahilinde temini mümkün olmayan ve Sağlık Bakanlığınca kabul, tespit ve belgelenecek her çeşit ilaç ve ilaç hammaddeleri,

c) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyacı için bedelsiz olarak dış kaynaklardan alınan her türlü yardım malzemesi,

d) Emniyet Genel Müdürlüğü ile Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü tarafından, emniyet ve gümrük muhafaza hizmetleri ihtiyacı için dış memleketlerden mubayaa ve ithal olunacak (b) bendinde yazılı araç, gereç ve silahlar ile bunların teferruatı,

e) Milli savunma ve iç güvenlik konularında; Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü ihtiyaçlarının sağlanması için; Türk Silahlı Kuvvetlerini güçlendirmek amacıyla kurulmuş bulunan vakıflar ile sermayesinin yarısından fazlası bu vakıflara ait olan şirket ve müesseselerin yukarıda yazılı kuruluşlar tarafından verilecek siparişlerle ilgili olarak üretici sıfatıyla ithal etmeleri gereken ve miktarı ihtiyaç sahibi makam tarafından onaylanan her türlü silah, araç, gereç, anamalzeme, mühimmat, makine, elektronik, elektrikli cihaz, alet ve teferruatları ile bunların üretimi, bakımı ve onarımında kullanılacak her türlü parça, yedek parça, mamul, yarı mamul maddeler ve malzemeler,

f) Karşılıklı olmak kaydıyla, savaş esirleri ve savaş zamanlarında enterne edilen askeri ve sivil kişiler adına bağış yoluyla gönderilen yiyecek, tütün ve sigara dahil içecek ve giyim eşyası,

g) 67 nci maddenin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, Türkiye'de kayıtlı veya tescilli ve Türk bandırasını taşıyan gemilerin Türkiye'nin kara suları dışından çıkarttığı deniz balıkçılığı ürünleri ile diğer deniz ürünlerinin veya bu koşulları taşıyan fabrika gemilerde, bu ürünlerden elde edilen ürünlerin serbest dolaşıma girişi,

gümrük vergilerinden muaftır."

ADD
Madde 5- 1615 sayılı Kanunun 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 14- Gümrük hattı Türkiye siyasi sınırlarıdır. Türkiye gümrük bölgesi, Türkiye Cumhuriyeti topraklarını kapsar. Türkiye kara suları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgesine dahildir."

ADD
Madde 6- 1615 sayılı Kanunun 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması
Madde 21- Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması mevzuatına göre, marka, coğrafi işaret, endüstriyel tasarım hakları ile Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamına giren haklarla ilgili olarak, hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşyanın gümrük işlemleri, hak sahibinin veya temsilcisinin talebi üzerine veya sözkonusu eşyanın sahte markalı ya da telif hakkına tabi taklit mal tarifine uyduğuna ilişkin açık deliller olması halinde, re'sen gümrük idareleri tarafından durdurulur. Durdurma kararı ithalatçıya ve hak sahibi veya temsilcisine bildirilir. Gümrük idareleri, olayın özelliğine göre ithalatçının veya kamunun hakkını güvenceye almak ve suiistimalleri önlemek amacıyla, başvuru sahibinden eşyanın kıymeti ile mütenasip teminat isteyebilirler. Başvurunun kabul edildiği tarihte şikayet konusu eşya serbest dolaşıma girmiş ise, başvurunun gümrük idaresince kabul edilmesi, sözkonusu eşyanın gereğince muayene edilmeden ithaline izin verildiği gerekçesiyle hak sahibine tazminat hakkı doğurmaz. Sahte markalı veya taklit mallarla mücadele kapsamında, gümrük işlemleri gümrük idaresince re'sen durdurulan eşyadan dolayı, ilgili kişilerin yapılan işlemler sonucunda kayba veya zarara uğraması halinde, gümrük idaresi yetkilileri bu kişilere karşı sorumlu tutulmaz. Gümrük idaresince alınan durdurma kararının hak sahibine tebliğinden itibaren on gün içinde esas hakkında yetkili mahkemede dava açılmaz veya mahkemeden tedbir niteliğinde karar alınmazsa, eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır. Gümrük işlemleri durdurulan eşya, yetkili mahkemece alınan karar doğrultusunda, tasfiye rejimi hükümlerine göre imha veya asli nitelikleri değiştirilerek satış suretiyle tasfiye edilebilir. Yolcu beraberinde getirilen zati ve hediyeelik eşya ile posta kolileri ile gönderilen ticari mahiyette olmayan eşya için bu madde hükümleri uygulanmaz."

ADD
Madde 7- 1615 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin 2 numaralı bendine aşağıdaki ibare eklenmiştir.

"Türkiye'de yerleşik firmalarla, lisans, royalti veya patent anlaşması imzalamış olan yabancı firmaların bu tür eşyası bu hükmün dışındadır."

27/ A006

Madde 8- 1615 sayılı Kanunun 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 51 inci maddesinden önceki "İKİNCİ KİTAP" üst başlığı ile "Gümrük rejimleri" alt başlığı ve "BİRİNCİ AYIRIM" üst başlığı ile "Sundurma rejimi" alt başlığı kaldırılmış, buraya "ALTINCI BÖLÜM" üst başlığı ile "Eşyanın geçici depolanması" alt başlığı konulmuş ve 51 inci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

✓ "Geçici depolama

Madde 51- Türkiye gümrük bölgesine getirilen serbest dolaşımda olmayan eşya ile talep halinde çıkış eşyası gümrük denetimi altında geçici depolama yerlerine veya gümrük idaresince uygun görülen yerlere konulur. Eşya, gümrüğe getirildikten sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilinceye kadar geçici depolanan eşya statüsünde bulunur.

Geçici depo işleticileri en çok 3 gün içinde geçici depoya alınan eşyanın manifesto veya manifesto yerine geçen belgelerdeki bilgilere uygun olarak düzenleyecekleri Geçici Depo Giriş Listesini ilgili gümrüğe vermek zorundadırlar. Yolcu beraberinde getirilen eşya ile gümrüğe sunulmaksızın bir gümrük rejimine tabi tutulacak eşya veya hacimleri, ağırlıkları ve cinsleri itibariyle geçici depolama yerlerine konulmaksızın geldiği taşıt üstünde işleme tabi tutulacak eşya hakkında düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Geçici depolanan eşyanın, geçici depolama yerine konuluş tarihinden itibaren iki ay içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ve gümrük işlemlerinin tamamlanması gerekir. Yolcu beraberi getirilip gümrük ambarları veya geçici depolama yerlerine konulan eşya buralarda 3 ay süre ile muhafaza edilir. Bu maddede belirtilen süreler içinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayini için gerekli işlemlere başlanmamış eşya, herhangi bir adli veya idari takibata konu olmaması halinde tasfiye olunur. Ancak bir defada getirilemeyen komple tesislerin sahipleri veya bunlar adına işi yürütecek temsilcileri veya taşıyıcıları ile bunların temsilcileri tarafından gümrüğe müracaatla getirilen eşyanın komple tesise ait olduğu kanıtlanmak koşuluyla, bu süreler son partinin getiriliş tarihinden itibaren işlemeye başlar. Geçici depolanan eşya asli nitelikleri değiştirilmemek kaydıyla buralarda elleçlemelere tabi tutulabilir. Geçici depolama yerlerinin şekil ve niteliklerini belirlemeye, geçici depolama yerleri açılması ve işletilmesi konusunda izin vermeye ve gerektiğinde buralara konulacak eşya için teminat istemeye Müsteşarlık yetkilidir."

A006

Madde 9- 1615 sayılı Kanunun 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 52 nci maddesinden önce gelmek üzere "İKİNCİ KİTAP" üst başlığı ve "Gümrük rejimleri" alt başlığı, "BİRİNCİ AYIRIM" üst başlığı ve "Serbest dolaşıma giriş rejimi" alt başlığı, "BİRİNCİ BÖLÜM" üst başlığı ve "Genel hükümler ve beyan şekilleri" alt başlığı konulmuş ve 52 nci maddesi, madde başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

✓ "Eşyanın serbest dolaşıma girişi

Madde 52- Türkiye gümrük bölgesine gelen eşyanın serbest dolaşıma girişi; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahakkuk ve tahsili veya muafiyet hükümlerinin uygulanması ile mümkündür. Beyan sahibi, tarımsal mali yükler dışında kalan gümrük vergilerinin oranlarının serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinden sonra, fakat eşyaya ilişkin gümrük vergilerinin ödenmesinden veya teminata bağlanmasından önce

indirilmesi halinde, lehine olan oranın uygulanmasını isteyebilir. Ancak, gümrük işlemlerinin beyan sahibinden kaynaklanan gecikmelerden dolayı tamamlanmaması halinde, bu hüküm uygulanmaz. Bir konişmento kapsamı eşyanın değişik tarife pozisyonlarına girdiği ve her bir eşya için kendi tarife pozisyonuna göre işlem yapılmasının ek bir işyükü ve masrafa sebep olduğu hallerde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idareleri eşyanın tamamına en yüksek gümrük vergi oranına tabi eşyanın tarife pozisyonuna göre vergi uygulayabilirler."

ADDL
Madde 10- 1615 sayılı Kanunun 53 üncü maddesi, madde başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Nihai kullanım

Madde 53- Özel amaca yönelik kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş eşyanın üzerindeki gümrük denetimi devam eder. Bu denetim nihai kullanım olarak kabul edilen üretim veya kullanım faaliyetinin tamamlanması ile sona erer. Ayrıca, eşyanın indirimli veya sıfır vergi uygulaması için belirlenen amaçlar dışında kullanılması nedeniyle tahsili gereken vergilerin ödendiği veya ihraç ya da imha edildiği hallerde de gümrük denetimi sona erer. Nihai kullanım nedeniyle serbest dolaşıma giren eşya ile ilgili olarak teminat istenilmesi veya bu hakkın üçüncü kişilere devrine ilişkin düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir."

ADDL
Madde 11- 1615 sayılı Kanunun 61 inci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Süresi içinde gümrük işlemleri bitirilemeyen eşya

Madde 61- 51 inci maddede belirtilen geçici depolama süresi içinde, beyannamesi tescil edilmiş eşyanın sebepsiz yere takip ve gümrük işlemleri bitirilmediği takdirde, eşya gümrük idaresince re'sen muayene edilir ve tasfiye rejimi hükümlerine tabi tutularak, beyannamesi iptal olunur. Ancak, yapılacak muayene sonunda, gümrüklerce alınacak para cezasını veya diğer ceza takiplerini gerektiren hallere ilişkin kovuşturma tamamlanmadan eşya tasfiye edilemez. Genel antrepolar ile özel antrepolarda bulunan eşya ile ilgili olarak serbest dolaşıma giriş rejimi için beyanname verilmesi halinde, gümrük işlemlerinin beyannamenin tescil tarihinden itibaren 30 gün içinde bitirilmesi gerekir. Bu süre içinde işlemleri bitirilmeyen eşya da tasfiye edilir. İhtilafli işlemlerde, yetkili mercilerce ihtilafın hiline kadar bu madde hükümleri uygulanmaz."

ADDL
Madde 12- 1615 sayılı Kanunun 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 90 inci maddesinden önceki "ÜÇÜNCÜ AYIRIM" üst başlığı ve "Özel gümrük rejimleri" alt başlığı, "İKİNCİ AYIRIM" üst başlığı ve "Şartlı muafiyet düzenlemeleri ve ekonomik etkili gümrük rejimleri" alt başlığı şeklinde yeniden düzenlenmiş ve 90 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 90- Transit; yolcu, taşıt ve serbest dolaşıma girmemiş eşyanın gümrük vergileri ile ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın veya gümrük işlemleri tamamlanmış çıkış eşyasının, duruma göre, yabancı bir ülkeden gelip Türkiye gümrük bölgesinden geçerek yabancı bir ülkeye Türkiye'den yabancı bir ülkeye veya Türkiye gümrük bölgesindeki bir gümrükten diğer bir gümrüğe taşınmasıdır. Transit olarak geçen yolcu, taşıt ve serbest dolaşıma girmemiş eşyadan, transit geçişler dolayısıyla yapılan hizmet ve denetlemenin gerektirdiği ücretler hariç, gümrük vergileri alınmaz. Boru hattı ile yapılan taşımalar, 92 nci maddeye göre milletlerarası transit hükümlerine tabidir. Yabancı bir ülkeden deniz, hava, demir veya karayolları ile bir Türk

limanına çıkarılan serbest dolaşıma girmemiş eşyanın, o limanda gümrük vergileri ödenmeksizin veya muaflık işlemleri yapılmaksızın denizden yabancı veya bir Türk limanına gönderilmesi de transit sayılır. Düzenli seferli olmayan yabancı veya Türk gemilerinin Türkiye karasularında seyrinde şüphe halinde, eşyanın bulunduğu ambar kapakları ve diğer yerleri gümrükçe mühürlenir, gerektiğinde memur da eşlik ettirilebilir."

Madde 13- 1615 sayılı Kanunun 95 inci maddesinden önceki "İKİNCİ BÖLÜM" ün "Aktarma rejimi" olan alt başlığı "Dahilde işleme rejimi" şeklinde yeniden düzenlenmiş ve 95 inci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Dahilde işleme rejiminin işleyişi

Madde 95- Serbest dolaşımda olmayan eşya, Türkiye gümrük bölgesinden işlem görmüş ürünler şeklinde yeniden ihraç edilmeye yönelik olarak, gümrük vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, ancak, vergileri teminata bağlanmak suretiyle geçici olarak ithal edilebilir. Eşyanın işlem görmüş ürün şeklinde ihracı halinde teminatı iade olunur. Serbest dolaşıma giren eşya ise, işlem görmüş ürünler şeklinde Türkiye gümrük bölgesinden ihraç edildiği takdirde, 85 inci maddenin 2 numaralı fıkrası hükmüne istisna olmak üzere, kendilerine uygulanmış olan gümrük vergileri geri verilir. Eşyanın montajı, kurulması, işlenmesi, yenilenmesi veya tamir edilmesi ile benzeri işlemler işleme faaliyetleridir. İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen ürünler işlem görmüş ürün sayılır. Belirli bir miktardaki ithal eşyasının işlenmesi sonucu elde edilen işlem görmüş ürünlerin miktarı veya yüzdesi verimlilik oranıdır. İşlem görmüş ürünlerin imali için ithal eşyasının yerine kullanılan serbest dolaşımda bulunan eşya eşdeğer eşyadır. İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edilmesine veya eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ithal eşyasının serbest dolaşıma girmesinden önce Türkiye gümrük bölgesi dışına ihraç edilmesine izin verilebilir. Ancak, eşdeğer eşyanın, serbest dolaşıma girecek ithal eşyası ile aynı kalitede ve aynı nitelikte olması gerekir. Belirlenecek özel hallerde, eşdeğer eşyanın ithal eşyasından daha ileri bir imalat aşamasında olmasına izin verilebilir. İşlem görmüş ürünlerin eşdeğer eşyadan elde edildiği durumlarda, gümrük işlemlerinde ithal eşyası eşdeğer eşya, eşdeğer eşya ise ithal eşyası olarak değerlendirilir. İşlem görmüş ürünlerin çıkışta gümrük vergilerine tabi eşdeğer eşyadan elde edilmesi halinde, bu vergiler teminata bağlanır ve ithal eşyasının serbest dolaşıma girmesiyle bu teminat çözülür.

Dahilde işleme izni, işleme faaliyetlerini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine verilir. İzin, sadece Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik kişilere ve ithal eşyasının işlem görmüş ürünler içinde tesbiti mümkün olduğu takdirde veya eşdeğer eşya kullanıldığında, eşdeğer eşya için birinci fıkra da belirtilen şartlara uyulduğunun tesbit edildiği durumlarda ve Türkiye gümrük bölgesindeki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi koşuluyla, verilir. Ticari nitelikte olmayan dahilde işleme amaçlı ithalat için Türkiye gümrük bölgesi dışında yerleşik kişilere izin verilmesi mümkündür. Dahilde işleme rejimine tabi tutulacak eşyanın 54 üncü madde hükmünce gümrüğe beyanı zorunludur. Eşya, 68 inci madde gereğince muayeneye tabi tutulur. İşlem görmüş ürünlerin ihracı veya yeniden ihracı ya da gümrükçe onaylanmış başka bir işleme tabi tutulması için gerekli süreler belirlenir. Sürenin başlangıcı serbest dolaşıma girmemiş eşya için beyannamenin tescil edildiği tarihtir. İthal eşyasının ithalinden önce eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin ihracı uygulamasında, ithal eşyasının rejim beyanı için gereken süre Müsteşarlıkça belirlenir. Bu süre; ilgili eşdeğer eşyadan elde edilen işlem

görmüş ürünler için çıkış beyannamesinin tescil tarihinden itibaren işlemeye başlar. Verimlilik oranı veya gerekli olduğunda bu oranın belirlenme yöntemi, işleme faaliyetinin gerçekleştiği veya gerçekleşeceği koşullar gözönünde bulundurulur olarak belirlenir. Asli nitelikleri itibarıyla aynı özelliklere sahip eşya kullanılmak şartıyla aynı kalitede işlem görmüş ürünlerin elde edilmesi ile sonuçlanan ve belirli teknik koşullar altında yürütülen işleme faaliyetleriyle ilgili olarak, doğruluğu önceden saptanmış verilere göre standart bir verimlilik oranı tespit edilir. İşlem görmüş ürünlerin veya değişmemiş eşyanın tamamı veya bir kısmı, hariçte işleme hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde işlenmek üzere Türkiye gümrük bölgesi dışına geçici olarak ihraç edilebilir. Eşyanın yeniden ithalinde bir vergi ödeme mükellefiyeti doğduğu takdirde, bunlardan işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya için üçüncü fıkraya göre, Türkiye gümrük bölgesi dışında işlendikten sonra bünyesinde, niteliğinde ve tarife pozisyonunda bir değişiklik yapılmadan yeniden ithal edilen ürünler için, işçiliğin görüldüğü memlekette yapılan masraf ve ücretler ile dönüş için ödenen navlun ve sigorta bedelleri tutarı esas alınarak, ihraç edilmiş ürünler bu ihracattan önce serbest dolaşıma girmiş olsalardı uygulanacak olan şartlar altında, hariçte işleme rejimi hükümlerine göre hesaplanacak gümrük vergileri alınır.

Değişmemiş eşyanın veya işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girmiş sayılacağı durum ve şartlar Müsteşarlıkça belirlenir. İşlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girmeleri durumunda gümrük vergileri, işleme faaliyeti sonucunda elde edilen diğer ürünlerin ihraç edilen kısmı ile orantılı olarak hesaplanır. Tarım politikası çerçevesinde mali yüklere konu olan işlem görmüş ürünlerin vergiye tabi tutulmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir. Dahilde işleme rejimi kapsamındaki bir eşya için vergi mükellefiyeti doğması halinde, Kanunun 3 üncü maddesi hükmünce işlem yapılır. Ancak, dahilde işleme rejimine tabi eşya, beyannamesinin tescil tarihinde, tarife kotaları ve tarife tavanları çerçevesinde tercihli tarife uygulamasından yararlanabilir durumda ise, bu tercihli tarifeden yararlanabilmesi, kat'i ithal beyannamesinin tescil edildiği tarihte de, aynı tercihli tarifenin yürürlükte olmasına bağlıdır. Aynı ithal eşyası için özel amaca yönelik nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır gümrük vergisi oranının uygulanmasının gerektiği hallerde, bu uygulamadan işlem görmüş ürünler de yararlandırılır. Aynı ithal eşyasının 7 nci madde uyarınca gümrük vergilerinden muaf olduğu hallerde, işlem görmüş ürünlere de bu muafiyet tatbik olunur.

Serbest dolaşıma girmiş bir eşyanın dahilde işleme rejimine tabi tutularak, işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde, eşya geri ödeme sisteminden yararlandırılabilir. Geri ödeme sisteminin uygulanması, işlem görmüş ürünlerin ihracına ilişkin çıkış beyannamesinin tescili ile başlar. Bu takdirde, keyfiyet serbest dolaşıma giriş beyannamesi üzerinde gösterilir ve izin belgesinin bir örneği bu beyannameye eklenir. Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında, ithalat miktar kısıtlamalarına tabi olan veya 4 üncü maddeye göre tercihli tarife veya şartlı muafiyetten kotalar dahilinde yararlanabilen ya da tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucunda elde edilen bazı eşyaya uygulanan özel düzenlemeler ile konulmuş tarımsal mali yüklere veya ithalatta alınan başka ek mali yüke tabi olan eşya geri ödeme sisteminden yararlanamaz. Geri ödeme sistemi ancak, eşyanın serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde, bu eşyadan elde edilecek işlem görmüş ürünlerle ilgili herhangi bir parasal ihracat iadesinin sözkonusu olmadığı hallerde uygulanabilir. Geri ödeme sistemi uygulandığı takdirde, bu Kanunun henüz ithal edilmemiş eşyanın yerine eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünlerin Türkiye gümrük bölgesi dışına ihracına ilişkin hükümleri uygulanmaz. İzin hak sahibi, geri ödeme sistemi çerçevesinde serbest dolaşıma giren ithal eşyasından elde edilmiş işlem görmüş

ürünlerin, ihraç edildiklerini, daha sonra yeniden ihraç edilmek üzere transit, antrepo, geçici ithalat veya dahilde işleme rejimine tabi tutulduğunu veya çıkış rejimi hükümlerine göre serbest bölgeye konulduğunu gümrük idarelerine belgelemek ve rejimin uygulanmasına ilişkin tüm koşullara uyulmuş olmak kaydıyla, gümrük vergilerinin geri verilmesini isteyebilir. İşlem görmüş ürünler sözkonusu gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulduğunda, serbest dolaşımda olmayan eşya sayılır. Geri ödeme başvurusunun yapılması için gereken süre Müsteşarlıkça saptanır."

ADD
Madde 14- 1615 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin 1 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"1. Serbest dolaşıma girmemiş eşya ile serbest dolaşımda bulunmakla birlikte yalnızca dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulacak eşya ile Türkiye gümrük bölgesine girmesi veya transit geçirilmesi yasak olmayan eşyanın,"

ADD
Madde 15- 1615 sayılı Kanunun 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik 101 inci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Genel antrepo ve özel antrepo

Madde 101- Genel antrepo, herkes tarafından eşya konulup kullanılabilen, özel antrepolar ise yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarıdır. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de özel antrepo sayılır. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada bulundukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel tertip ve yapılara gerek gösteren Müsteşarlıkça belirlenmiş eşya, ancak bu niteliklerine uygun genel veya özel antrepolara konulabilir. Posta idarelerinin sorumluluğu ve gümrüğün denetlemesi altındaki yabancı kolilerin konulduğu kapalı yerler genel antrepo sayılır. Genel antrepolar içinde özel kabinler açılmasına, yıkama, temizleme, elleçleme işlemleri yapılmasına Gümrük İdarelerince izin verilir. Özel kabinler tesisi suretiyle işletilen genel antrepolarda kabinlerin kullanımından kaynaklanan sorumluluk kullanıcıya aittir."

ADD
Madde 16- 1615 sayılı Kanunun 102 nci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İzin

Madde 102- Gümrük idareleri tarafından antrepo işletilmediği veya işletmenin yeterli olmadığı hallerde, gümrük antreposu açılması ve işletilmesi Müsteşarlığın izni ile mümkündür. İzin, Türkiye'de yerleşik kişilere verilir. Antrepo işleticilerinin hak ve yükümlülükleri, işleticinin talebi üzerine Müsteşarlığın vereceği izindeki şartlara uyulmak kaydıyla başka bir kişiye devredilebilir."

ADD
Madde 17- 1615 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özel haller

Madde 103- Ekonomik yönden ihtiyaç bulunması ve gümrük denetiminin olumsuz etkilenmemesi şartıyla serbest dolaşımda olmayan eşyanın antrepolarda dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine ilişkin hükümler çerçevesinde ve gerektiğinde serbest dolaşımda bulunan eşya ile de karıştırılarak işçiliğe tabi tutulmasına Gümrük İdarelerince izin verilebilir."

Madde 18- 1615 sayılı Kanunun 112 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 112- Genel ve özel antrepolarda eşyanın kalışı süre ile sınırlı değildir. Ancak, gümrük idareleri istisnai hallerde, eşyaya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım tayin edilmesi için bir süre belirleyebilirler. Özel antrepolara konulan eşya ile ihracata bağlı önlemlerden yararlanabilecek tarım ürünleri için Müsteşarlıkça özel süreler tayin edilebilir. Genel antrepo sayılan Posta İdaresinin sorumluluğu altındaki mahallerde eşyanın bekleme süresi bağlı bulunduğu milletlerarası antlaşmalar hükümlerine tabidir. Yolcu beraberinde gelen eşyanın antrepolarda ve gümrük denetimi altındaki diğer yerlerde kalabileceği süre üç aydır. Süresi içinde ithal veya yurtdışı edilmeyen yolcu eşyası hakkında 140 ıncı madde hükümleri uygulanır."

Madde 19- 1615 sayılı Kanunun 118 inci maddesinden önceki "DÖRDÜNCÜ BÖLÜM"ün "Geçici kabul geçici muaflik rejimi" olan alt başlığı "Gümrük kontrolü altında işleme rejimi" şeklinde yeniden düzenlenmiş ve 118 inci maddesi, madde başlığıyla beraber aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Gümrük kontrolü altında işleme rejiminin işleyişi:

Madde 118- Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın Türkiye gümrük bölgesinde, gümrük vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi olmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlerde kullanılmaları ve bu işlemlerden elde edilen işlenmiş ürünlerin tabi oldukları gümrük vergileri alınarak serbest dolaşıma girmeleri, gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde mümkündür. Elde edilen bu tür ürünler, işlenmiş ürün olarak adlandırılır. Bu rejiminin uygulanabileceği eşyalar ve bunların göreceği işleme faaliyetleri bir liste halinde belirlenir.

Gümrük kontrolü altında işleme izni; işleme işini yapan veya yaptıran kişinin talebi üzerine sadece Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik kişilere, işlenmiş ürünler içinde ithal eşyasının teşhisinin mümkün olduğu, eşyanın işlenmesinden sonra, bu rejime tabi tutulmasından önceki niteliğine veya durumuna dönüştürülmesinin ekonomik olarak mümkün bulunmadığı, rejimin uygulanmasının, ithal eşyasının tabi olduğu menşe ve miktar kısıtlaması kurallarının etkilerini saptırmadığı, Türkiye'deki benzer eşyanın üreticilerinin temel ekonomik çıkarlarını olumsuz etkilemediği hallerde ve bir işleme faaliyeti yaratma veya devam ettirme yönündeki ekonomik amaçlara uyulması şartıyla verilir.

Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulacak eşyanın 54 üncü madde hükmünce gümrüğe beyanı zorunludur. Eşya 68 inci madde gereğince muayeneye tabidir. Gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi olacak eşyanın, gümrük vergileri teminata bağlanır. Rejime ilişkin olarak süre belirlenmesi ve verimlilik oranının saptanması hususlarında dahilde işleme rejimi hükümleri uygulanır. Değişmemiş eşyanın veya izinde öngörülen işlemin ara aşamalarının herhangi birinde bulunan eşyanın, vergi ödeme mükellefiyetinin başlangıcı, ithal eşyasının beyannamesinin tescil tarihidir. Bu rejime tabi tutulan eşyanın, tercihli bir tarife uygulamasından yararlanabildiği ve aynı tercihli tarife uygulamasının serbest dolaşıma giren aynı nitelikteki işlenmiş ürünlere de uygulanabildiği hallerde, işlenmiş ürünlerin tabi olduğu gümrük vergileri, sözkonusu tercihli tarife çerçevesinde belirlenmiş vergi oranına göre hesaplanır.

Tercihli tarife uygulamasının, tarife kotaları veya tarife tavanlarına tabi olması halinde, işlenmiş ürünler için tercihli tarifeye göre belirlenen vergi oranının uygulanması, sözkonusu tercihli tarifenin serbest dolaşıma giriş

beyannamesinin tescili sırasında ithal eşyasına uygulanabilmesi koşuluna bağlıdır. Serbest dolaşıma giren işlenmiş ürünlerin imalatında fiilen kullanılan ithal eşyası miktarı, beyannamesinin tescili sırasında yürürlükte olan tarife kotaları ve tarife tavanları hesabına katılır. Bu durumda, işlenmiş ürünlerle aynı olan ürünler için açılmış tarife kotaları veya tavanlarının hesabına herhangi bir ilave yapılmaz."

Madde 20- 1615 sayılı Kanunun 119 uncu maddesinden önce gelmek üzere "BEŞİNCİ BÖLÜM" üst başlığı ve "Geçici ithalat rejimi" alt başlıkları konulmuş ve 119 uncu maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Geçici ithalat rejiminin işleyişi
Madde 119- Kullanılmaları nedeniyle olağan yıpranma dışında herhangi bir değişikliğe uğramaksızın tekrar ihraç edilecek serbest dolaşımda olmayan eşyanın gümrük vergilerinden tamamen veya kısmen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın Türkiye gümrük bölgesi içinde kullanılmaları mümkündür. Geçici ithal olunacak eşyanın 54 üncü madde gereğince gümrüğe beyanı zorunludur. Milletlerarası mahiyette olarak kabul edilmiş triptik, gümrüklerden geçiş karnesi veya benzeri belgeler de beyanname addolunur. Eşyanın muayenesi 68 inci madde hükmüne göre yapılır ve Müsteşarlıkça belirlenecek haller dışında, vergileri teminata bağlanır. Geçici ithal izni eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir. Eşyanın ayniyet tespiti mümkün olmadığı hallerde bu izin verilmez. İthal eşyasının tekrar ihracı veya gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için gerekli süreler, eşyanın kullanım amacına uygun olarak Müsteşarlıkça belirlenir. Gümrük vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminin uygulanabileceği durumlar ve özel şartlar Bakanlar Kurulunca saptanır. Tam muafiyet suretiyle geçici ithale ilişkin durum ve özel şartlar saklı kalmak üzere, eşyanın Türkiye gümrük bölgesinde kalma süresi 24 aydır. Geçici ithalat rejiminin gümrük vergilerinden kısmi muafiyet uygulaması, mülkiyeti Türkiye gümrük bölgesi dışında yerleşik bir kişiye ait olan ve Bakanlar Kurulunca belirlenecek tam muafiyete tabi durum ve özel şartlarda olmayan veya sözkonusu durum veya özel şartlara tabi olmakla birlikte, tam muafiyet suretiyle geçici ithalat izni için öngörülen bütün şartları yerine getirmeyen eşyaya tatbik olunur. Geçici ithalat rejiminde gümrük vergilerinden kısmi muafiyet uygulanmayacak eşya listesi Bakanlar Kurulunca belirlenir. Gümrük vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyadan alınacak gümrük vergileri tutarı, sözkonusu eşyanın bu rejime tabi tutulduğu tarihte serbest dolaşıma girmiş olması halinde alınacak vergiler tutarının, kısmi muafiyetli geçici ithalat rejimine tabi tutulduğu her ay için % 3 oranındadır. Bir aydan az süreler tam ay olarak kabul olunur. Alınacak gümrük vergileri tutarı, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre uygulanacak faizler hariç olmak üzere, sözkonusu eşyanın geçici ithalat rejimine tabi tutulduğu tarihte serbest dolaşıma girmiş olması halinde alınacak gümrük vergileri miktarını aşamaz. Geçici ithalat rejiminden yararlanan hak sahibinin hak ve mükellefiyeti bu rejimden yararlanmak üzere konulmuş şartları yerine getiren diğer kişilere devredilebilir. Yeni hak sahibi ancak, eşya ile ilgili kalan süreyi kullanır. Devir aynı ay içinde kısmi muafiyet suretiyle geçici ithal izni verilmiş iki kişi arasında gerçekleştirildiği takdirde, ayın tamamı için tahakkuk ettirilen gümrük vergileri ilk hak sahibi tarafından ödenir. Eşya için gümrük vergileri mükellefiyeti doğduğunda, 3 üncü madde hükmünce işlem yapılır. Kısmi muafiyet uygulaması dışında, eşya ile ilgili vergi mükellefiyeti doğduğunda, hesaplanan vergi tutarından, eşyanın kısmi muafiyete tabi tutulmasından dolayı ödenen vergiler düşülür."

Madde 21- 1615 sayılı Kanunun 120 nci maddesinden önce gelmek üzere "ALTINCI BÖLÜM" üst başlığı ve "Hariçte işleme rejimi" alt başlıkları konulmuş ve 120 nci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Hariçte işleme rejiminin işleyişi

Madde 120- Hariçte işleme rejimi kapsamında, serbest dolaşımdaki eşya dışarıda işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye gümrük bölgesinden geçici olarak ihraç edilebilir ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünler gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulanmak suretiyle tekrar serbest dolaşıma giriş yapabilir. Eşyaya, geçici ihracı sırasında, Türkiye gümrük bölgesinden çıkışı nedeniyle öngörülen gümrük vergileri ile ticaret politikası önlemleri ve diğer işlemler uygulanır. Hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşya geçici ihracat eşyasıdır. Eşyanın bir işçiliğe tabi tutulması, işlenmesi, yenilenmesi veya tamir edilmesi ile benzeri işlemler işleme faaliyetleridir. İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen ürünler işlem görmüş ürün sayılır. Belirli miktardaki geçici ihracat eşyasının işlem görmüş ürünler içerisindeki miktarı veya yüzdesi verimlilik oranıdır. Hariçte işleme rejimi; ihracı ödenmiş veya teminata bağlanmış gümrük vergilerinin geri verilmesine veya kaldırılmasına yol açan, ihracından önce nihai kullanımları nedeniyle tam muafiyet suretiyle serbest dolaşıma giren ve bu muafiyetle ilgili koşulları devam eden, ihracı ihracatta vergi iadesini gerektiren veya ihracı nedeniyle tarım politikaları çerçevesinde vergi iadesi dışında mali bir avantaj sağlayan, serbest dolaşımdaki eşyaya uygulanmaz. Hariçte işleme izni, Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik kişilere ve işlem görmüş ürünlerin geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespitinin mümkün olduğu ve iznin Türkiye gümrük bölgesindeki üreticilerin ekonomik çıkarlarına ciddi bir zarar verecek durumda olmadığı hallerde verilir. Faaliyetin verimlilik oranı veya bu oranın belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar ile işlem görmüş ürünlerin Türkiye gümrük bölgesine yeniden ithal edilmeleri için gerekli bir süre tespit edilir. İzin hak sahibinin talebinin uygun bulunması halinde bu süre uzatılabilir.

Hariçte işleme rejimine tabi tutulacak eşya gümrüğe beyarı olunur. Eşyanın muayenesi 130 uncu madde hükmünce yapılır. Bu rejim kapsamında işlem görmüş ürün olarak serbest dolaşıma giriş beyanının, izin hak sahibi tarafından veya izin hak sahibinin onayı ve izin koşullarına uyulmuş olmak kaydı ile Türkiye gümrük bölgesinde yerleşik bir başka kişi adına ya da hesabına yapılması halinde gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet tanınabilir. Hariçte işleme rejimine ilişkin koşullar veya yükümlülüklerden birine uyulmadığı takdirde, gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulanmaz. Gümrük vergileri, işlem görmüş ürünlere ait gümrük vergileri tutarından, geçici ihracat eşyasına en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu ülkeden aynı tarihte ithal edildiğinde uygulanacak olan gümrük vergileri tutarının düşülmesi suretiyle hesaplanır. Düşümü yapılacak tutarın hesaplanmasında geçici ihracat eşyasının, hariçte işleme rejimine ilişkin beyannamesinin tescil tarihindeki miktar ve niteliği ile işlem görmüş ürünlerin yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihinde uygulanacak vergi oranı ile diğer vergilendirme unsurları gözönünde tutulur.

İşlem görmüş ürünlerin gümrük kıymetinin belirlenmesinde, ürünün bünyesine katılan malzeme, aksam, parça ve benzerleri de dikkate alınır. Kıymetin bu şekilde belirlenememesi durumunda, işlem görmüş ürünlerin gümrük kıymeti ile makul surette belirlenen işleme masrafları arasındaki fark, geçici ihracat eşyasının kıymetini oluşturur. Ayrıca, geçici ihracat eşyasının, hariçte işleme rejimine tabi tutulmadan önce nihai kullanım amacıyla indirimli vergi oranından serbest dolaşıma girdiği ve bu koşulların devam ettiği hallerde, düşümü yapılacak tutar, eşyanın serbest dolaşıma ilk girişi sırasında hesaplanan gümrük vergileri tutarıdır. Geçici ihracat eşyasının, nihai kullanım

amacıyla serbest dolaşıma girişi sırasında indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanabildiği hallerde, bu eşyaya en son işleme faaliyetinin gerçekleştiği ülkede de nihai kullanıma uygun işçilik görmesi koşuluyla, sözkonusu indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır. İşlem görmüş ürünlerin tercihli bir tarife uygulamasından yararlanması ve bu tarifenin geçici ihracat eşyası ile aynı tarife pozisyonundaki eşya için de geçerli olması halinde, düşümü yapılacak tutarın hesaplanmasında dikkate alınacak vergi oranı, sözkonusu tercihli tarifenin uygulanabilmesi için gerekli koşullara uygun geçici ihracat eşyasına uygulanması gereken orandır. İki veya çok taraflı ticaret anlaşmaları çerçevesinde bazı işlem görmüş ürünler için konulmuş veya konulacak olan gümrük vergi muafiyeti içeren hükümler saklıdır. Tamir amacıyla geçici ihraç edilen eşya, tamiratin garanti kapsamında veya bir imalat hatası nedeniyle bedelsiz yapıldığının kanıtlanması halinde, serbest dolaşıma gümrük vergilerinden tam muaf olarak girer. Ancak, sözkonusu eşyanın serbest dolaşıma ilk girişi sırasında kusurlu olduğu dikkate alınarak işlem yapılmış olması halinde, bu hüküm uygulanmaz. Eşyanın tamir amacıyla geçici ihraç edildiği ve tamiratin bedel karşılığında yapıldığı hallerde, gümrük vergileri, gümrük kıymeti olarak tamir masraflarına eşit bir tutar dikkate alınmak ve işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte, bu ürünlere uygulanacak vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden tahakkuk ve tahsil edilir. Ancak, izin hak sahibinin tamir masrafları dışında başka bir ödeme yapmamış olması ve bu ödemenin izin hak sahibi ile faaliyeti yapan kişi arasındaki ilişkiden etkilenmemesi gerekir.

Hariçte işleme rejiminde ikame ürün olarak adlandırılan ithal eşyasının işlem görmüş bir ürün ile değiştirilmesi, standart değişim sistemi kapsamında mümkündür. Tarım politikasına veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen ve özel düzenlemelere tabi eşya dışında kalan, serbest dolaşımdaki eşyanın tamirinin sözkonusu olduğu hallerde, gümrük idareleri standart değişim sisteminin uygulanmasına izin verirler. İşlem görmüş ürünlere uygulanan hükümler, ikame ürünlere de uygulanır. Müsteşarlıkça, tespit edilen koşullar altında ve gümrük vergileri tutarını karşılayan bir teminat verilmesi halinde, ikame ürünlerin geçici ihracat eşyasının ihracatından önce ithal edilmelerine izin verilir. Tamir amaçlı geçici ihracat eşyası karşılığı ikame ürünlerin, tamirata konu olan geçici ihracat eşyası ile aynı tarife pozisyonuna girmesi, aynı ticari nitelikte ve aynı teknik özelliklere sahip olması gerekir. Geçici ihracat eşyasının ihracattan önce kullanılmış olması halinde, ikame ürünlerin de kullanılmış olmaları ve yeni olmamaları gerekir. Ancak, ikame ürünün satış sözleşmesindeki garanti hükümleri uyarınca veya bir imalat hatası nedeniyle bedelsiz olarak verilmesi halinde, kullanılmış eşya yerine yeni eşya getirilebilir. Önceden ithalat durumunda, ikame ürünlerin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili tarihinden itibaren iki aylık süre içinde geçici ihracat eşyasının ihraç edilmesi gerekir. Ancak, istisnai hallerde, sözkonusu süre dolmadan ilgili kişinin talebi üzerine gümrük idareleri bu süreyi uzatabilirler. Hariçte işleme rejimi kapsamında, Türk menşeli ürünler için standart değişim ve ikame ürün uygulaması yapılmaz."

ADD
Madde 22- 1615 sayılı Kanunun 123 üncü maddesinden önce gelen "DÖRDÜNCÜ AYIRIM" üst başlığı "ÜÇÜNCÜ AYIRIM" olarak düzenlenmiş ve 131 inci maddesinden önceki "İKİNCİ BÖLÜM" üst başlığının "Geçici çıkış ve geri gelen eşya" alt başlığı "Yeniden ihracat ve geri gelen eşya" olarak tanzim edilmiş ve 131 inci maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yeniden ihracat

Madde 131- Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, Türkiye gümrük bölgesinden yeniden ihracı mümkündür. Ticaret politikası önlemleri dahil

olmak üzere. eşyanın ihracı için öngörülen işlemler, gerektiğinde yeniden ihracata konu eşyaya da uygulanır. Serbest dolaşımda olmayan eşyanın ihracata ilişkin ticaret politikası önlemlerinin uygulanmayacağı öngören bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulabileceği haller, Müsteşarlıkça tespit edilir. Yeniden ihracat, gümrük idarelerine önceden bildirilir. Müsteşarlık, ticaret politikası önlemleri dahil olmak üzere eşyanın ihracı veya yeniden ihracına ilişkin işlemlerin veya önlemlerin gerektirdiği hallerde, yeniden ihracatı yasaklar. Türkiye gümrük bölgesinde bulundukları sırada ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulan eşyanın yeniden ihraç edilmek istenmesi halinde, çıkış rejimi hükümleri uygulanır."

Madde 23- 1615 sayılı Kanunun 132 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 132- Serbest dolaşımda bulunan eşya Türkiye gümrük bölgesi dışına çıkarıldığı veya çıkış hükmünde geçici depolama yerleri ile antrepolara konulduktan sonra Türkiye gümrük bölgesinden ihraç edildiği ve asli nitelikleri değişmeksizin ve ayniyetleri gümrüğe ispat ve tevsik edilmek kaydıyla çıkışı ile ilgili beyannamenin tescil tarihinde itibaren üç yıl içinde yeniden serbest dolaşıma girdiği takdirde gümrük vergilerinden muaf tutulur. Üç yıllık süre, beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle uzatılabilir. Geri gelen eşyanın çıkış işlemleri milletlerarası mahiyette olarak kabul edilmiş triptik, gümrüklerden geçiş karnesi ve benzeri belgeler beyanname addolunarak yapılmış ise, sözkonusu eşyanın yeniden serbest dolaşıma girişinde de aynı belgeler beyanname olarak kabul edilir. Geri gelen eşya Türkiye gümrük bölgesinden ihraç edilmeden önce, nihai kullanım nedeniyle, indirilmiş veya sıfır gümrük vergileri uygulamasından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş ise, sözkonusu muafiyet, eşya tekrar aynı amaçla ithal edildiği takdirde tanınabilir. İthal amacının aynı olmaması halinde, sözkonusu eşyaya uygulanacak gümrük vergileri tutarı, ilk serbest dolaşıma giriş sırasında alınmış tutar kadar indirilir. Ancak, ilk serbest dolaşıma giriş sırasında alınmış tutarın, geri gelen eşyanın yeniden serbest dolaşıma girişi sırasında alınacak tutardan daha fazla olması halinde, hiçbir iade yapılmaz.

Aynen ihraç edildiği durumda geri gelen eşya hariç olmak üzere, hariçte işleme rejimi çerçevesinde Türkiye gümrük bölgesinden ihraç edilen eşya ile ihracı ticaret politikası önlemine konu olan eşyaya gümrük vergilerinden muafiyet hakkı tanınmaz. İhracı ticaret politikası önlemine konu olan eşyaya istisna getirilmesine ilişkin hal ve şartlar Müsteşarlıkça belirlenir.

Bu madde hükümleri, dahilde işleme rejiminin uygulanmasından sonra ihraç edilen ve daha sonra geri gelen işlem görmüş ürünlere de tatbik edilir. Aynı hüküm yeniden ihraç edilen işlem görmüş ürünler için de geçerlidir. Bu gibi hallerde, eşyanın en son ihraç tarihi, serbest dolaşıma giriş tarihi olarak kabul edilir ve kanunen alınması gereken gümrük vergileri tutarı, dahilde işleme rejimi hükümlerine göre belirlenir.

Geri gelen eşya ile ilgili olarak düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir."

Madde 24- 1615 sayılı Kanunun 133 üncü maddesinden önce gelen "BEŞİNCİ AYIRIM" üst başlığı "DÖRDÜNCÜ AYIRIM" olarak, 138 inci maddesinden önce gelen "ALTINCI AYIRIM" üst başlığı "BEŞİNCİ AYIRIM" olarak 139 uncu maddesinden önce gelen "YEDİNCİ AYIRIM" üst başlığı "ALTINCI AYIRIM" olarak, 140 inci maddesinden önce gelen "SEKİZİNCİ AYIRIM" üst başlığı da "YEDİNCİ AYIRIM" olarak düzenlenmiş ve 140 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 140- 21 inci maddeye göre yetkili mahkemece tasfiyesine karar verilen eşya; 51 inci maddeye göre, geçici depolama veya gümrükçe uygun görülen yerlerde bulunan ve süreleri içinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım için işlemlerine başlanmamış eşya; 61 inci maddeye göre, geçici depolama yerleri veya gümrük ambarlarında bulunan ve beyannamesi tescil ettirilip sebep olmaksızın süreleri içinde gümrük işlemleri tamamlanmayan eşya ile genel ve özel antrepoda iken beyannamesi verilip süresi içinde gümrük işlemleri bitirilemeyen eşya; 68 inci maddeye göre, tahlilden arta kalan ve ilgilisi tarafından süresi içinde alınmayan numuneler; 111 inci maddeye göre, genel ve özel antrepolarda yapılan yoklamalarda fazla çıkan eşya; 112 nci maddeye göre, belirlenen süreleri dolan eşya ile süresi içinde çekilmeyen yolcu eşyası; 134 üncü maddeye göre, süreleri dolan eşya; 139 uncu maddeye göre, beyan sahibi veya taşıyıcıları tarafından kaldırılmayan eşya; sahip veya taşıyıcılarının serbest iradeleri ile gümrüğe terkedilen eşya; 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun ile 3864 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna Göre Kaçak ve Kaçak Zannı ile Tutulan Her Çeşit Eşya, Alet ve Taşıma Vasıtalarının Tasfiyesi Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tasfiye edilebilecek durumdaki eşya; yabancı bir ülkeye sevkedilecek transit eşyasından gümrük denetimi altındaki yerlere konulan ve bu Kanunun ilgili maddelerinde yazılı süreleri doldurduktan sonra beyan sahibine veya temsilcisi veya taşıyıcısına yapılacak yazılı tebligata rağmen 60 gün içinde ithal veya ihraç edilmeyen eşya ile kanuni bekleme sürelerinin bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı ve külfetli olan eşya tasfiye edilir."

Madde 25- 1615 sayılı Kanunun 149 uncu maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme ve geçici ithalat hükümlerinin ihlali

Madde 149- 95, 118 ve 119 uncu maddelerde öngörülen hükümlere aykırı hareket edenlerden, eşyaya isabet eden gümrük vergileri bu maddeler hükmünce alınmakla beraber, beyan sahip veya temsilcileri hakkında ayrıca 156 ncı madde hükmü de tatbik olunur."

Madde 26- 1615 sayılı Kanuna 155 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 155/a maddesi eklenmiştir.

"Tasfiyelik eşyanın serbest dolaşıma girişinde uygulanacak ceza

Madde 155/a- 142 nci maddenin birinci fıkrasına göre tasfiyelik hale gelen eşyanın satışına ilişkin kararın alındığı tarihe kadar beyan sahibinin gümrük idaresine müracaat ederek, sözkonusu eşyayı serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutmak istemesi halinde, eşyanın CIF değerinin yüzde üçü oranında para cezası alınır."

Madde 27- 1615 sayılı Kanunun 156 ncı maddesi, madde başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Usulsüzlükler

Madde 156- Bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanunla konulmuş hükümlere ve bu Kanuna uygun olarak veya bu Kanunla tanınmış yetkilere dayanılarak çıkarılan tüzük ve yönetmeliklere veya ilan edilen emirlere veya yapılan tebliğlere aykırı hareket edenlerden (5.000.000) lira para cezası alınır.

Ancak,

a) Gümrük İdaresi tarafından verilen karara dayanak olan bilgileri ilgililerin yanlış olarak vermesi, vergi kaybı doğmamasına rağmen, eşyanın kıymetinin tesbitinde birbiriyle ilişkisi bulunan alıcı ile satıcı arasındaki bu ilişkinin beyan edilmemesi, giriş ve çıkış manifestolarının veya bu amaçla kullanılan sair belgelerin süresi içinde verilmemesi, Türkiye gümrük bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan araçların kendilerine tanınan varış ve geçiş sürelerini 24 saate kadar aşmaları, antrepoların belirlenen teknik donanımlarında noksanlıklar saptanması, antrepolara alınan eşyanın işleticiler tarafından konuldukları tarihte kayıtlara geçirilmemesi, dahilde işleme rejimi altında Türkiye gümrük bölgesine getirilen eşyanın süresi içinde yurtdışı edilmemesi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi çerçevesinde Türkiye gümrük bölgesine getirilen eşyanın süresi içinde rejiminin gerektirdiği işlemlerinin bitirilmemesi, geçici ihracat rejimi kapsamında Türkiye gümrük bölgesi dışına çıkarılan eşyanın verilen süreyi aştıktan sonra getirilmesi, herhangi bir ihracat iadesinden yararlanmayan veya çıkışta gümrük vergisine ve ticaret politikası önlemlerine tabi olmayan ihracata konu eşyanın cins, nev'i, miktar ve kıymetinin yanlış beyan edilmesi hallerinde, birinci fıkrada belirtilen ceza miktarının (2) katı;

b) Geçerli bir temsil yetkisi olmadığı halde bir kişinin başkası adına veya hesabına gümrük idarelerinde işlem takip etmesi, gümrük idaresinin izni olmadan karayolu taşıtlarının yük ve yolcu olarak yoluna devam etmesi, giriş ve çıkış manifestoları veya bu amaçla kullanılan belgeleri verilmeksizin taşıtlardan eşya boşaltılması, bu belgelerde kayıtlı eşyanın cinsinin yanlış beyan edilmesi veya kapların türleri ile üzerlerinde kayıtlı marka ve numaraların uygun olmaması, Türkiye gümrük bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan araçların verilen varış ve geçiş sürelerini 48 saate kadar aşması, antrepolarda bulunan eşyanın gümrük idaresinin izni olmaksızın elleçlemelere tabi tutulması, geçici ithalat kapsamında Türkiye gümrük bölgesine getirilen eşyanın verilen süre içinde ihraç edilmemesi veya gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması hallerinde, birinci fıkrada belirtilen ceza miktarının (4) katı;

c) Türkiye gümrük bölgesinde karayoluyla transit eşya taşıyan araçların verilen varış ve geçiş sürelerini 72 saate kadar aşmaları, herhangi bir giriş veya çıkış gümrük vergileri kaybına neden olunmaması koşuluyla, dahilde işleme rejimi altında yurda getirilen eşyanın amacı dışında kullandırılması, geçici ithalat rejimi kapsamında gümrük vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle ithal olunan eşyanın gümrük idarelerinin izni olmaksızın hak sahibi olmayan kişilere kullandırılması hallerinde, birinci fıkrada belirtilen ceza miktarının (6) katı;

d) Gümrük işlemleri ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgili bulunan kişilerin belge ve bilgileri beş yıl süre ile saklamamaları, karayolu ile transit eşya taşıyan araçların belirlenmiş yollar dışında seyretmesi veya verilen varış ve geçiş sürelerini 72 saatten fazla bir süreyle aşmaları hallerinde, birinci fıkrada belirtilen ceza miktarının (8) katı;

Uygulanır."

Madde 28- 1615 sayılı Kanunun 161 inci maddesinin 4 numaralı bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 5 numaralı bend eklenmiştir.

"5. Müsteşarlık merkez ve taşra teşkilatının ihtiyaçlarına sarfedilmek üzere."

Madde 29- 1615 sayılı Kanunun 165 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Ayrıca, bu paralardan Müsteşarlığın merkez ve taşra teşkilatının ihtiyaçları da karşılanabilir."

Madde 30- 1615 sayılı Kanunun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının 3 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi ve siyasal bilimler dallarında eğitim veren fakülte ve yüksekokullardan veya bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca tasdik edilmiş yabancı yüksek öğretim kurumlarından en az lisans seviyesinde mezun olmak veya diğer öğretim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olmakla beraber bu fıkra da belirtilen bilim dallarından lisans üstü seviyesinde diploma almış olmak,"

Madde 31- 1615 sayılı Kanunun 168 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yardımcıların da 167 nci maddenin birinci fıkrasının 3 numaralı bendinde belirtilen okullardan mezun olmaları ve müşavirler hakkındaki diğer şartları haiz bulunmaları ve sınava girip başarılı olmaları şarttır. Ancak, bunların tabi tutulacakları sınavın konularının seçiminde görecekları işler gözönünde tutulur."

Madde 32- 1615 sayılı Kanunun 176 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 176- Bu Kanuna göre;

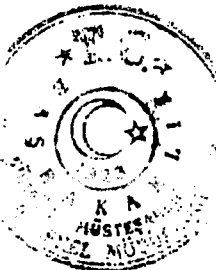
1. Eşyanın yurda ithali sırasında tahakkuk ettirilip tahsili gereken gümrük vergileri için nakitten gayri şekilde teminat, taahhütname veya teminatlı borç senedi verildiği takdirde bunların kabulü tarihinden itibaren;

2. Türkiye gümrük bölgesine bir şartlı muafiyet düzenlemesine veya ekonomik etkili gümrük rejimine tabi tutularak geçici veya belirli bir süre kalmak üzere ve vergileri nakitten gayri şekilde teminat veya taahhüte bağlanarak giren eşya, zorlayıcı sebepler olmamasına rağmen süresi içinde yurtdışı edilmediği veya çıkış hükmünde geçici depolama yerleri ile antrepolara veya gümrükçe müsaade olunan yerlere konulmadığı veya bu eşya için sonradan serbest dolaşıma giriş talebinde bulunulduğu takdirde teminat veya taahhüdün verildiği tarihten itibaren;

3. Eşyanın gümrük vergileri ertelendiğinde, erteleme tarihinden itibaren;

Başlamak üzere, eşyaya isabet eden vergilere ilaveten 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre faiz tahakkuk ettirilerek tahsil olunur.

Nakitten gayri teminata bağlanan haller dahil, fiili ithali gerçekleştirilmiş eşyadan dolayı gümrük vergileri tahakkuku nedeniyle mükellef tarafından itirazın idari yargı mercilerine başvurulması ve yargı kararlarının gümrük idaresi lehine sonuçlanması durumunda, tahakkukun mükellefe tebliğ edildiği tarih ile amme alacağının tahsil edilebilir hale geldiği tarih arasında geçen süre için de sözkonusu Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi alınır."

Madde 33- 1615 sayılı Kanunun;

a) 2/a, 8, 10, 53/a, 96, 97, 98, 99, 121, 122 nci maddeleri, 11 inci maddesinin 1 numaralı fıkrasının (b) bendi, 12 nci maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendindeki "132 nci maddenin (1-e) fıkrasında yazılı" şeklindeki ibare ile 2 ve 3 numaralı fıkraları, 19 uncu maddesinin 2 numaralı fıkrası, 36 ncı maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları, 54 üncü maddesinden önceki "İkinci Ayırım, Giriş Rejimi, Birinci Bölüm, Beyan ve Şekilleri ve Bilgi Alma" başlıkları, 55 inci maddesinin 2 numaralı fıkrası, 56 ncı maddesinin 1 numaralı fıkrasındaki "10 uncu maddenin 1 inci fıkrasındaki" şeklindeki ibare, 107 nci maddesinin birinci fıkrasındaki "52 nci maddede yazılı süre içinde veya 53 üncü maddenin 2 nolu fıkrasına göre" şeklindeki ibare, 134 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki "son fıkrası" şeklindeki ibare, 167 nci maddenin ikinci fıkrasındaki "tahsil ve" şeklindeki ibare, 168 inci maddenin son fıkrasındaki "ve tahsil" şeklindeki ibare, 180 inci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış;

b) 6 ncı maddesindeki "tek ve maktu bir tarife" ibaresi "düz oranlı bir tarife", 11 inci maddesinin 1 numaralı fıkrasının son bendindeki "beş yıla kadar" şeklindeki ibare "bir yıla kadar", 12 nci maddesinin 1 numaralı fıkrasının (a) bendindeki "Türkiye Turing ve Otomobil Kurumunun veya bunun" şeklindeki ibare "kurumlar ile Müsteşarlıkça uygun görülecek Kurumların veya bunların", 35 inci maddenin birinci fıkrasındaki "o limana çıkarılacak eşyanın asıl manifestosu ile Türkçe iki örneğini" ibaresi "o limana çıkarılacak eşyanın asıl manifestosu ile talep edildiğinde Türkçe iki örneğini", 71 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki "8 inci maddenin 4 üncü fıkrasına giren eşyadan Milli Savunma Bakanlığınca gizliliği önceden bildirilen Gümrük ve Tekel Bakanlığınca bildirilecek eşya ile 9 uncu maddenin 1, 2, 3 ve 10 uncu maddenin 1 inci fıkralarında yazılı eşya" ibaresi "7 nci maddenin ikinci fıkrasına giren eşyadan Milli Savunma Bakanlığınca gizliliği önceden Gümrük Müsteşarlığına bildirilecek eşya ile 9 uncu maddenin 1, 2, 3 üncü fıkralarında yazılı eşya", 77 nci maddesinin beşinci fıkrasındaki "53 üncü maddenin 1 numaralı fıkrası hükümlerinin uygulanması istekleri, gümrük vergileri beyanına nazaran % 10 fazlasıyla ve depozito suretiyle" ibaresi "51 inci maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre yapılan taşıt üstü işlem talepleri, gümrük vergileri depozito suretiyle", 87 nci maddesinin 1 numaralı fıkrasının üçüncü bendindeki "6 ncı fıkrası" şeklindeki ibare "son fıkrası", 151 inci maddesinin birinci fıkrasındaki "(3.000) liradan (30.000) liraya kadar" ibaresi "(20.000.000) lira", 152 nci maddesindeki "(15.000) liradan (150.000) liraya kadar" ibaresi "(100.000.000) lira", 153 üncü maddesindeki "(15.000) liradan (150.000) liraya kadar" ibaresi "(100.000.000) lira", 154 üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki "(6.000) liradan (60.000) liraya kadar" ibaresi "(40.000.000) lira", 154 üncü maddesinin üçüncü fıkrasındaki "% 2'yi aşan eksiklik ve fazlalıkların" ibaresi "% 5' i aşan eksiklik ve fazlalıkların", 154 üncü maddesinin dördüncü fıkrasındaki "(1500) liradan (6.000) liraya kadar" ibaresi "(4.000.000) lira", 154 üncü maddesinin altıncı fıkrasındaki "(15.000) liradan (150.000) liraya kadar" ibaresi "(100.000.000) lira", 155 inci maddesinin birinci fıkrasındaki "(6.000) liradan (60.000) liraya kadar" ibaresi "(40.000.000) lira" olarak değiştirilmiştir;

c) İlgili maddelerinde geçen "sundurma" ibaresi "geçici depolama yeri", "fiktif antrepo" ibaresi "özel antrepo", "tahakkuk varakası" ibaresi "beyanname", "gümrük giriş tarife cetveli" ibaresi "Türk Gümrük Tarife Cetveli", "aktarma" ibaresi "transit", "gümrük komisyoncusu" ibaresi "gümrük müşaviri", "gümrük komisyoncu yardımcısı" ibaresi "gümrük müşavir yardımcısı", "Bakanlık Müfettişi" ibaresi "Gümrük Müfettişi", "Bakanlık Müfettiş Yardımcısı" ibaresi "Gümrük Müfettiş Yardımcısı", "Gümrük ve Tekel Bakanlığı" ve "Bakanlık" ibareleri "Gümrük Müsteşarlığı" ve "Müsteşarlık" seklinde değiştirilmiştir.

35

ADDE

Madde 34- 1615 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"Geçici Madde 9- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce bekleme yerlerine konulan veya başlamış işlemleri henüz sonuçlandırılmamış olan eşya hakkında. süreler ve işlemler yönünden mükellef lehine olan hükümler uygulanır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Gümrük Müsteşarlığının merkez ve taşra teşkilatında çalışanlar ile istifa ve emeklilik suretiyle görevlerinden ayrılanlar için 167 ve 168 inci madde hükümlerinin uygulanmasında tahsil şartı aranmaz. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Gümrük Komisyoncusu ve Gümrük Komisyoncu Yardımcısı olma hakkını elde etmiş olanların karneleri, tahsil şartı aranılmaksızın, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay sonra başlamak üzere ve 2 yıl içinde müracaatta bulunulması kaydıyla. Müsteşarlık tarafından Gümrük Müşaviri ve Gümrük Müşavir Yardımcısı karneleriyle değiştirilir. Ancak, 167 nci maddenin birinci fıkrasının 4 üncü bendinde belirtilen suçlarla ilgili devam eden davalar bulunduğu takdirde, iki yıllık müracaat süresine bakılmaksızın her halükarda davanın lehte sonuçlanmasından itibaren bir yıl içinde Müsteşarlığa müracaat edilmesi gerekir."

Madde 35- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 36- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz
MESUT YILMAZ
BAŞBAKAN

<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı
<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>Yılmaz</i> Devlet Bakanı